

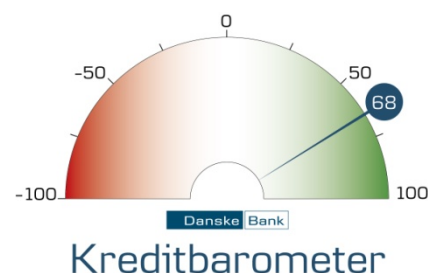
Danske Bank Kreditbarometer

Fortsatt mycket gott kreditklimat – men med spridda orosmoln på horisonten

- Danske Banks övergripande kreditindikator visar en marginell nedgång från föregående mättillfälle, vilket tjänar som illustration till hur väl svensk kreditmarknad fungerar. Detta står också i bjärt kontrast till den markerade försämring av kreditförhållanden som uppenbarligen har ägt rum i Euroområdet sedan i våras (se fördjupningsruta: ”Bankers starka finanser underlättar företagens expansion”).
- Med det sagt upplever, även i Sverige, de kreditintensiva fastighets- och byggsektorerna att det är betydligt mindre enkelt att få banklån idag än innan sommaren.
- Efter en stark expansion de senaste månaderna bedömer företagen sin finansiella ställning vara fortsatt stark, om än något mindre så än vid föregående mätning.
- Och trots en förväntat lägre expansionstakt och en något mindre stark finansiell ställning bedömer företagen att behovet av extern finansiering kommer att fortsätta öka under de närmaste 12 månaderna
- Trots att bankernas räntemarginal bedöms ha ökat de senaste 12 månaderna anses tillgången på finansiering att vara i oförändrat god då en mycket liten andel företag har fått avslag på kreditansökan och/eller fått krediter uppsagda.

Danske Banks temafrågor visar dessutom:

- Att den turbulenta utvecklingen i världsekonomin har påverkat var fjärde företag i negativ riktning och de har dragit ned sina investerings- eller anställningsplaner
- Att det inte längre är en majoritet av företag som avser att höja priserna med mer än Riksbankens inflationsmål (2% å/å), vilket indikerar att Riksbanken bör skjuta fram sina förväntade höjningar ytterligare. Tydlig förändring sedan förra mätningen.
- Att företagen tror att lönerna kommer att stiga med 3% å/å över det kommande året, vilket är betydligt lägre än vad Riksbanken förväntar sig i sina inflationsprognoser.

Syftet med Kreditbarometern är att ge en bild av svenskt näringslivs egna uppfattning om tillgången på extern finansiering motsvarar deras behov.

Den övergripande kreditindikatorn är konstruerad för att anta värdet 0 när företag anser att det råder balans mellan tillgång och efterfrågan på finansiering.

Värden över 0 innebär att det är god tillgång på extern finansiering, medan värden mindre än 0 innebär att det är svårt att få tillgång till extern finansiering.

Undersökningen omfattar inte finansiella företag.

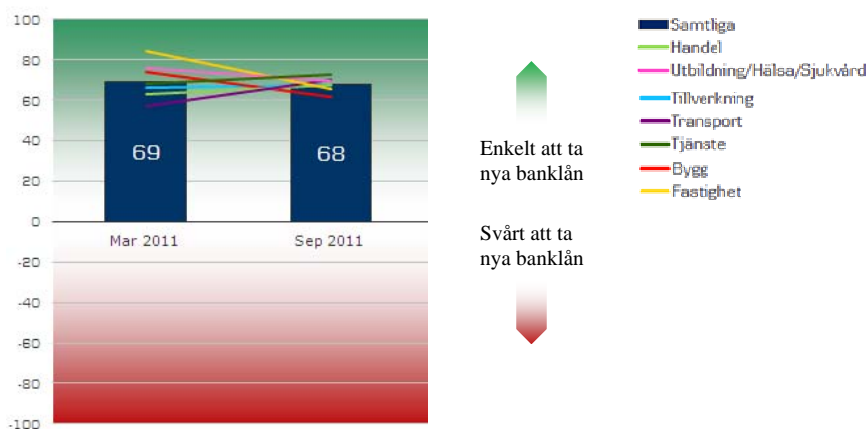
Chefekonom

Roger Josefsson
+46 8 568 805 58
rjos@danskebank.se

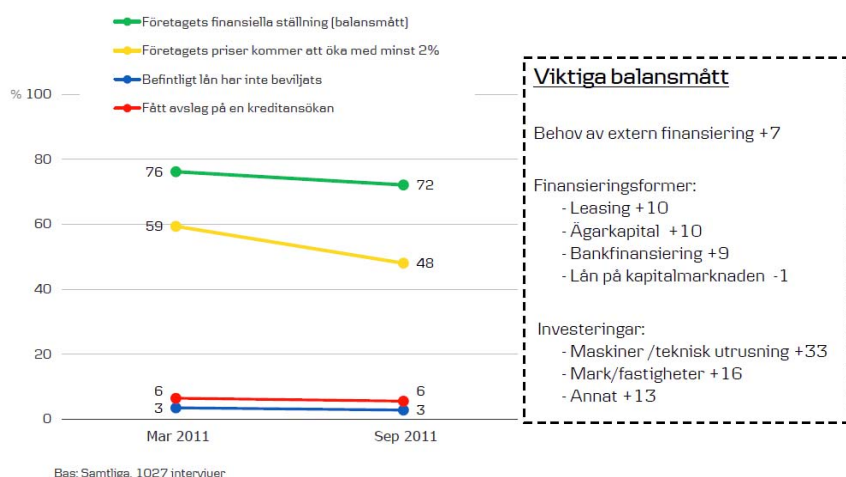
Kreditanalytiker

Louis Landeman
+46 8 568 805 24
llan@danskebank.se

Danske Bank Kreditbarometer, oktober 2011

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer. Baserat på frågan Hur svårt eller enkelt tror du det är för ditt företag att idag ta nya banklån? Balansmått = Andelen (%) som svarat "Enkelt att ta nya banklån" minus andelen som svarat "Svårt att ta nya banklån".

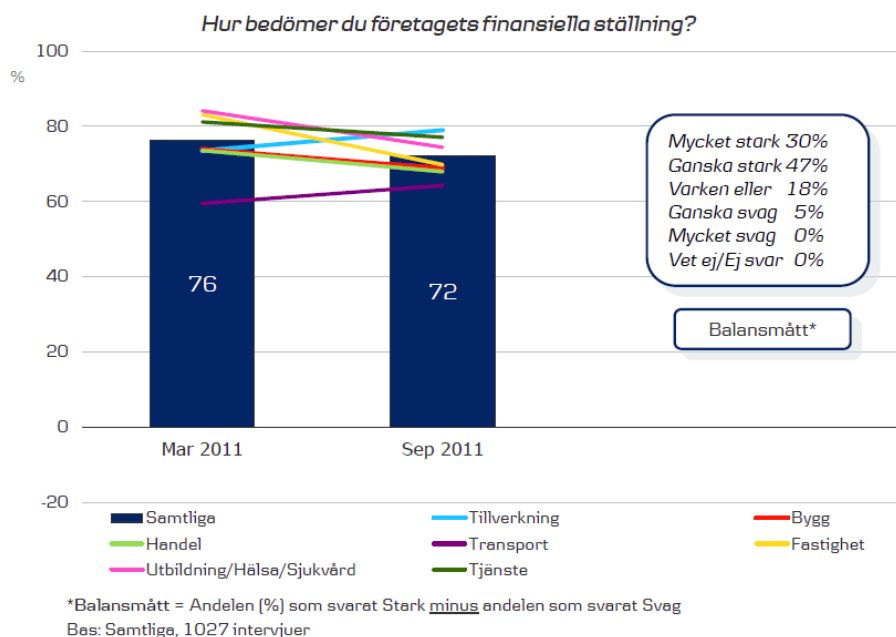
Företagens finansiella ställning något mindre stark¹

Även om hela 77% av företagen i mätningen anser att deras finansiella ställning är god eller mycket god, har differensen av de som har en mer positiv syn och de som har en mer negativ syn (nettobalansen) fallit från 76 i föregående mätning till 72 i denna mätning vilket också avspeglas i att ett mindre antal företag uppger en förbättrad soliditet och/eller likviditet jämfört med i April. I gengäld uppger fler företag idag att de har lyckats förbättra företagets rörelsekapital, vilket antyder att lagerhållningen har balanserats och att konjunkturen har mognat.

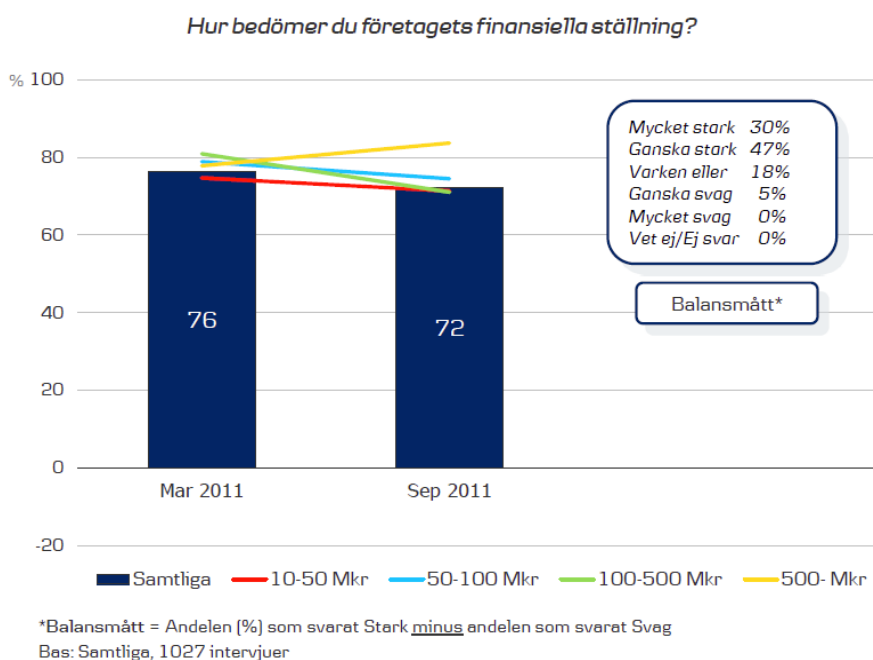
Skillnaderna i utveckling är dock stora mellan olika branscher och företagsstorlekar. Inom tillverkningsindustrin och i den nära relaterade transportsektorn bedömer fler företag att deras finansiella ställning har förbättrats jämfört med föregående mätning, vilket understryker den starka utveckling som framförallt tillverkningsindustrin har uppvisat under de senaste kvartalen. Övriga branscher uppvisar emellertid en fortsatt stark, men mindre optimistisk syn, på det egna företagens finansiella ställning. Ett annat intressant resultat är att det är främst storföretag (omsättning över SEK mn 500) som anser att deras ställning har förbättrats ytterligare. Små, mindre och medelstora företag bedömer istället att deras finansiella ställning har försvagats något, om än från höga nivåer.

¹ Då Danske Banks kreditbarometer endast har sammanställts vid två tillfällen, och ännu inte sträcker sig över en konjunkturcykel, är det förhastat att dra några långtgående slutsatser från absolutnivåer för de olika frågeställningarna. I följande kommer vi därför att fokusera på förändringar mellan tidigare mätning och nuvarande.

Nedan, finansiell ställning - samtliga svaranden och per bransch.

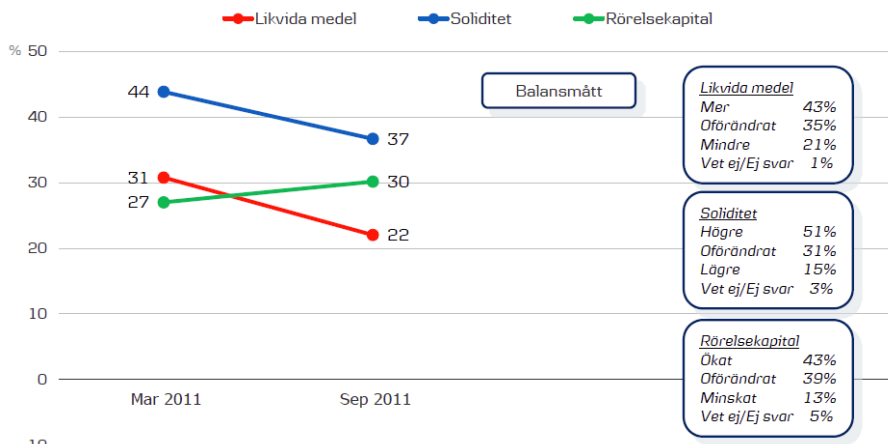

Nedan, finansiell ställning – samtliga svaranden samt redovisat på företagets omsättning.

En av de branscher som uppvisar störst förändring från föregående mätning, inte enbart när det gäller synen på den egna finansiella ställningen, utan också avseende andra frågeställningar, är fastighetssektorn. Vid föregående mätillfälle var fastighetsbranschen uppenbarligen i ett mycket expansivt skede, där vilja och tro till expansion samt synen på det egna företagets möjligheter att tillvarata de positiva utsikterna var mycket optimistiska. Den märkbara dämpning av optimism och den tydligt mindre positiva synen på det egna företagets situation kan antagligen hänföras till att en del av de tidigare identifierade affärsmöjligheterna har slutförts. Med största sannolikhet är det också en effekt av att långivare, främst banker, kräver en högre ränta som kompensation för såväl ökade lånekostnader som för en uppfattat högre risk i utlåning till fastighetsföretag. En sådan utveckling är ju tydligt urskiljbar i premier på säkerställda obligationer med fastigheter

som säkerhetsmassa samt i den relativt högre ränta som åsätts bostadsobligationer i förhållande till statsobligationer.

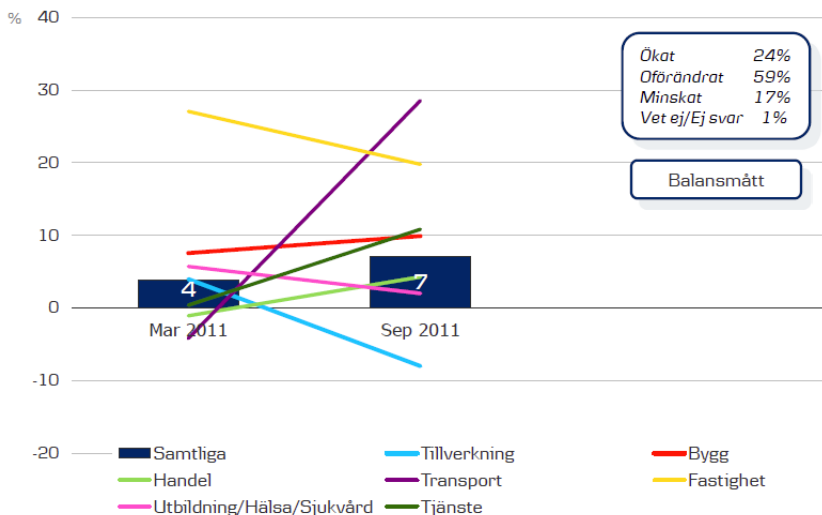
*Balansmätt = Andelen (%) som svarat Stark minus andelen som svarat Svag

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

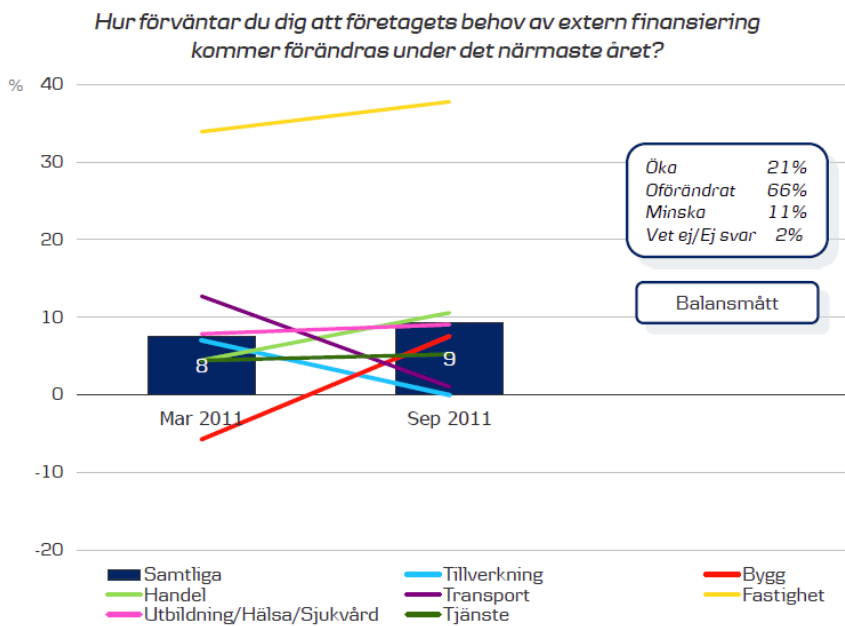
Ökat behov av extern finansiering

Där endast en liten övervikt, netttotal 4, av företagen i föregående undersökning uttryckte ett ökat externt finansieringsbehov, menar nu en något större andel (netttotal 7) av företagen att det externa lånebehovet har ökat. Det rimmar väl med riktningen på företagens bedömning av det egna företagets finansiella ställning, som ju har försvagats något i förhållande till föregående mätning. Det kan också tjäna som illustration till att efterfrågeutvecklingen i Sverige har varit god, och att företagen för att i någon mån bibehålla sin kapitalstruktur, behöver ta in externt kapital.

Hur har företagets behov av extern finansiering förändrats under det senaste året?

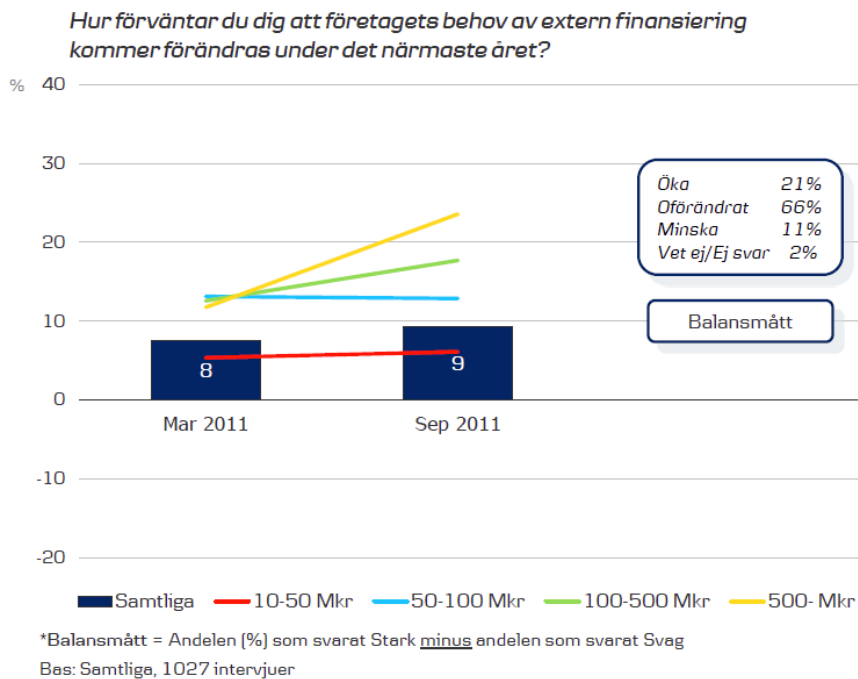
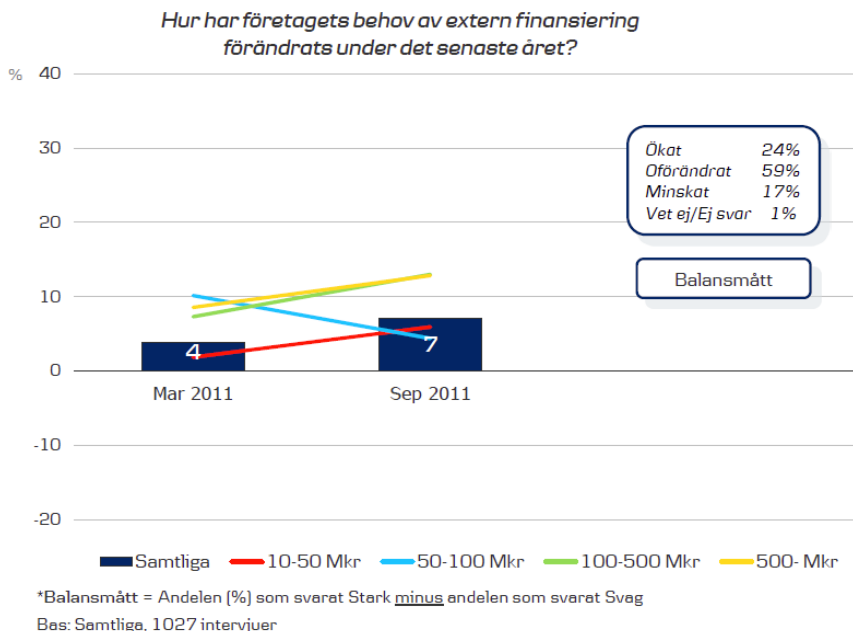
*Balansmätt = Andelen (%) som svarat Stark minus andelen som svarat Svag
Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

*Balansmått = Andelen (%) som svarat Stark minus andelen som svarat Svag
 Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

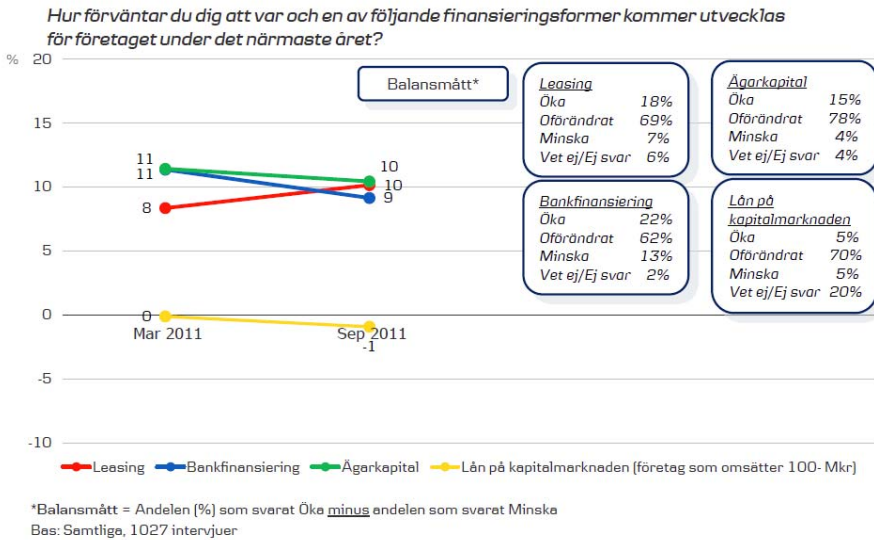
Behovet extern finansiering skiljer sig emellertid mycket kraftigt åt från bransch till bransch. Den från ett svenskt konjunkturperspektiv så viktig tillverkningsindustrin hävdar att behovet av extern finansiering snarast har minskat sedan i april, även i absoluta termer, vilket understryks av tillverkningsindustrin också har förbättrat sin finansiella ställning under samma period. Fastighetsbranschen och (Hälsa, Utbildning och Sjukvård) HUS-sektorn antyder att deras externa finansieringsbehov har fortsatt att öka, men i en lägre omfattning än tidigare. En intressant utveckling är att transportföretagen, vilka i tidigare mätning indikerade ett negativt externt finansieringsbehov (nettotal -4), men som samtidigt förutsåg ett betydande framtida finansieringsbehov, i denna mätning – ett halvår senare, har påvisat det i särklass största externa finansieringsbehovet (nettotal 28), och samtidigt har lyckats uppvisa den största förbättringen i synen på den egna finansiella ställningen, förvisso från lägre nivåer. Utan att gå händelserna i förväg borde en sådan utveckling indikera att transportörerna nu anser sig både förmögna och villiga att expandera. Men, och något olycksbådande ur ett konjunkturperspektiv, uppger transportföretagen istället att det externa finansieringsbehov kommer vara oförändrat det närmaste året. Det här mönstret går också igen i tillverkningsindustrin, en annan mycket konjunkturkänslig bransch. Vi återkommer i mer detalj till detta under avsnittet ”Mindre offensiva investerings- och expansionsplaner” nedan.

Uppdelat på storlek ser utvecklingen av det externa finansieringsbehovet inte tillnärmelsevis lika disparat ut, vilket antyder att finansieringsbehovet i första hand är relaterat till branschutvecklingen snarare än storleken på företaget. Oavsett storlek bedöms dock det externa finansieringsbehovet ha ökat under det senaste året och väntas dessutom öka ytterligare under de kommande månaderna.

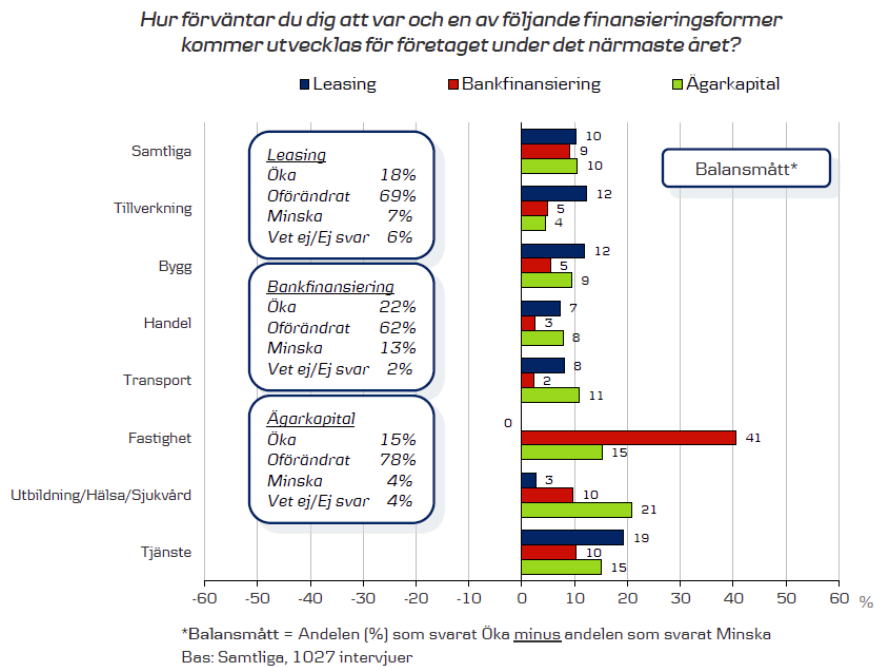

När företagen ombuds precisera vilka finansieringsformer som i första hand kommer att vara aktuella under den närmaste tiden kan en del intressanta förhållanden utläsas. En av de mer oväntade tendenserna är att upplåningen direkt från kapitalmarknaderna, via till exempel företagsobligationer, förutses vara oförändrat bland de företag som redan i dagsläget torde kunna få direkt tillgång till kapitalmarknaderna. Bland hela urvalet väntas kapitalmarknaderna till och med minska i absoluta termer som finansieringskälla. Inte nog med att den utvecklingen går på tvärs med vad som är "allmänt vedertaget" – en fördjupning och breddning av de inhemska kapitalmarknaderna har nog varit förväntad av de flesta bedömare i spåren av den finansiella krisen. De högre

riskpremier och marginaler som banker åsätter mer traditionella banklån borde dessutom ha påskyndat en sådan utveckling ytterligare. I Danske Banks kreditbarometer kan en sådan utveckling – huruvida önskvärd eller förväntad – helt enkelt inte avläsas.

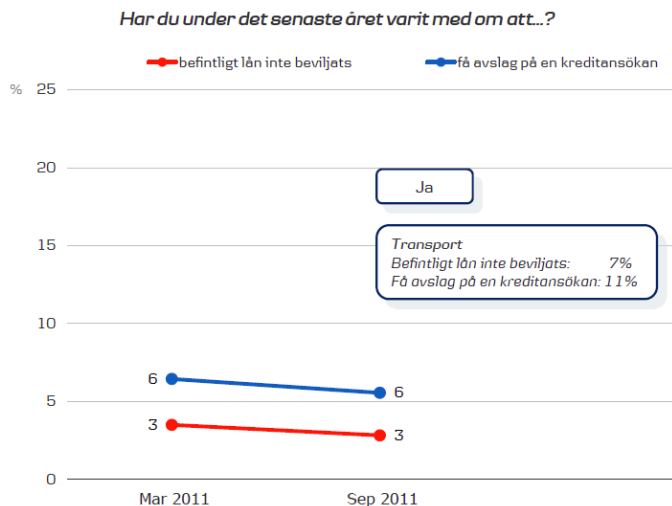

Även andra externa finansieringskällor, där användandet förvisso beräknas öka, visar en likartad tendens. Såväl nyemissioner som bankfinansiering kommer att användas i mindre utsträckning för att tillfredsställa det externa finansieringsbehovet. Den enda finansieringskälla som väntas öka tydligt i både relativa och absoluta termer är leasing och här är det tydligt att det är främst de mindre företagen som ökar sitt beroende av leasing-finansiering. Sett till olika branscher är skillnaderna mindre, och förefaller i högre utsträckning avspegla kapitalintensiteten i branschen som helhet.

Långivare ställer hårdare villkor

Det är endast ett mycket litet antal företag som antyder att de har fått avslag på kreditansökningar och/eller har fått sina befintliga lån uppsagda. Skillnaderna mot föregående mättillfälle är därmed försumbara – åtminstone på aggregerad nivå. Utvecklingen är dock olika för olika branscher. Där avslag och uppsägningar är vanligast är fortfarande främst inom transportsektorn, varför den ovan nämnda förbättringen av den egna finansiella ställningen inom transportbranschen sannolikt är en välkommen utveckling för att inte villkoren ska försämrats ytterligare. Även inom handeln och HUS-sektorn har det skett en tydlig skärpning av långivarnas attityder.

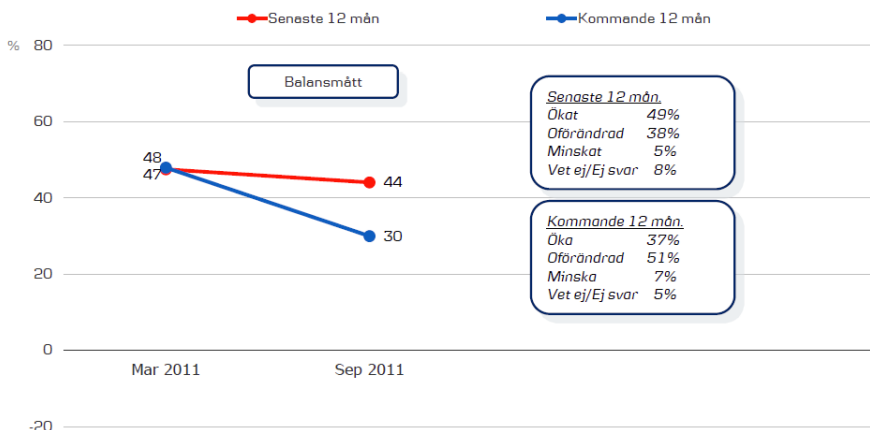

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Vid en nedbrytning på storlek framträder ett mer lättförklarat mönster då det ter sig som att det främst är små och mindre företag som upplever stramare kreditvillkor, medan de lite större företagen – om något – verkar möta en viss uppluckring av villkoren.

Ett fortsatt stort netttotal, endast marginellt färre än vid föregående mättillfälle, indikerar att bankernas räntemarginal har ökat de senaste 12 månaderna. Och även om en majoritet av företagen också räknar med att räntemarginalen kommer fortsätta att stiga det närmaste året, kan det avsevärt lägre nettotalet indikera att företagen tror att en stor del av anpassningen till nya regleringar och högre bankfinansieringskostnader närmar sig sitt slut. Ett sådant resonemang kan också i någon mån sägas stämma med utvecklingen av bankernas finansieringskostnader under de senaste månaderna.

Upplever du att bankens räntemarginal för era lån ökat, minskat eller varit oförändrad under de senaste tolv månaderna? Tror du att bankens räntemarginal för era lån kommer att öka, minska eller vara oförändrad under de kommande tolv månaderna?

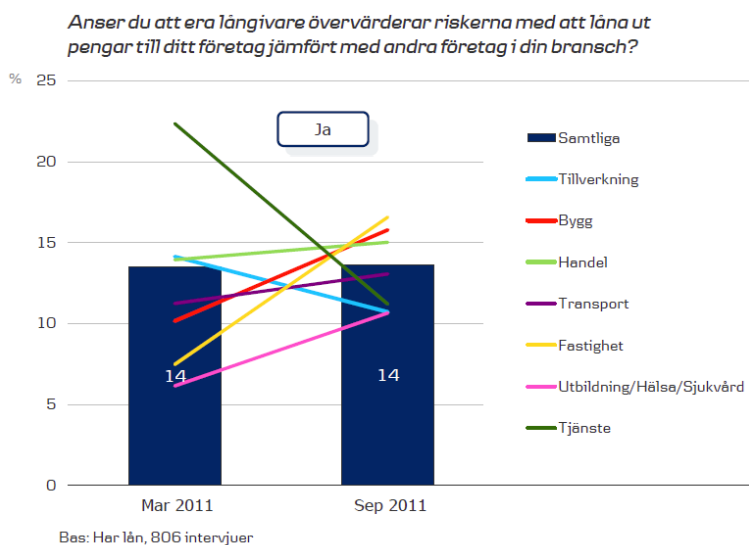

*Balansmätt = Andelen (%) som svarat Stark minus endelen som svarat Svag

Bas: Her lån, 806 intervjuer

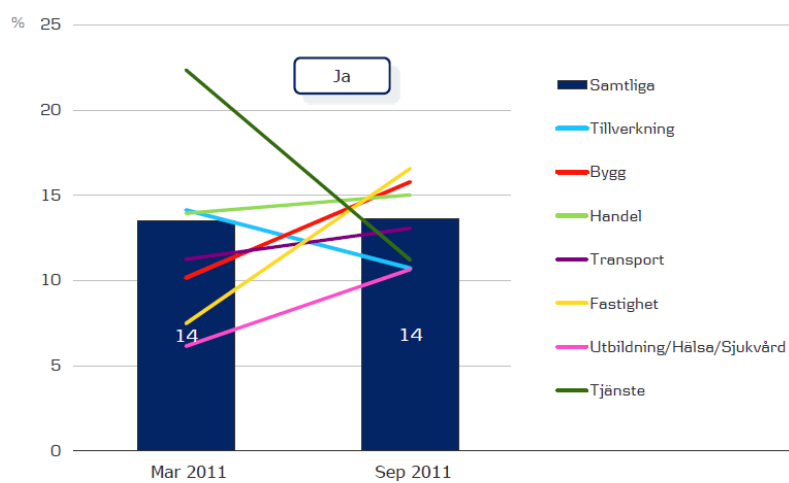
Nedbrutet på bransch, tjänar snarast till att bekräfta den bilden som förmedlas på aggregerad nivå; i nästan alla delbranscher tror förvisso en klar majoritet att räntemarginalerna kommer att fortsätta att öka under de närmaste månaderna, men kanske i något mindre omfattning än under de senaste månaderna. Det är endast i fastighetsbranschen som företagen räds en tydligare ökning av kreditmarginalerna än vid föregående mättilfälle. Och som diskuterats ovan, givet utvecklingen på prissättningen av säkerställda obligationer och bostadsobligationer, kan den rädslan mycket väl visa sig vara befogad.

Bilden är mer splittrad när företagen delas upp efter storlek, men igen antyds det att det är de mindre företagen som har varit hårdast ansatta när bankerna prissatt risken förknippad med olika långivare. Framöver verkar dock förhållandet vara det motsatta, här är det främst de större företagen som har blivit mer oroliga för att kraftiga ökning av kreditmarginalerna än vid tidigare mättilfälle. Bland de små företagen är det en märkbart mindre nettoandel av företagen som förväntar sig högre räntemarginaler framöver.

När företagen ska värdera långivarnas förmåga att bedöma riskerna med att låna ut till det egna företaget är det på aggregerad nivå en näst intill oförändrad andel av företagen som anser att riskerna är överdrivna. På sektornivå har det dock skett markerade förändringar, och mönstret från andra frågor går igen då det änyo är fastighetsrelaterade verksamheter (bygg-, och fastighetsbranscherna) som i högst utsträckning känner sig förfördelade. Men antalet företag som upplever en överdriven riskaversion från långivarnas sida har stigit även i transportbranschen, inom handeln och i HUS-sektorn. I gengäld upplever främst företagen inom övriga tjänstenäringar – och i mer begränsad omfattning också inom tillverkningsindustrin – att långivarna i mindre utsträckning övervärderar riskerna vid utlåning till det egna företaget. Glädjande upplever också de mindre företagen i urvalet att riskperceptionen hos långivarna är mer sansad än tidigare. Bland de större företagen går utvecklingen dessvärre i motsatt riktning, även om de storleksmässiga förändringarna generellt är ganska små.

Anser du att era långgivare övervärderar riskerna med att låna ut pengar till ditt företag jämfört med andra företag i din bransch?

*Balansmått = Andelen (%) som svarat Stark minus endelen som svarat Svag
 Bas: Har lån, 806 intervjuer

Fördjupning: bankernas starka finanser underlättar företagens expansion

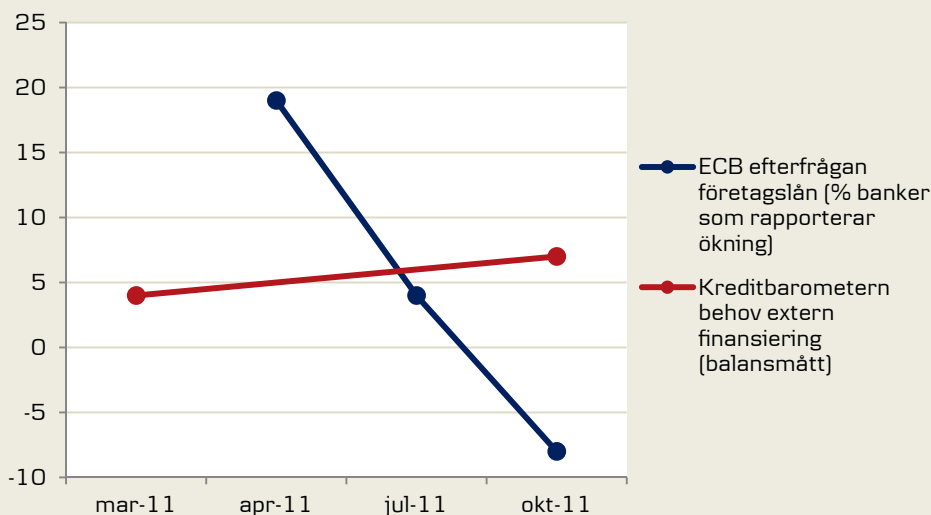
I spåren av Greklands-oron har riskpremien för banker stigit kraftigt på de internationella kapitalmarknaderna. Detta har gjort det dyrare och svårare för många europeiska banker att få tillgång till långfristig finansiering. På grund av bankernas mer begränsade tillgång till marknadsfinansiering har ECB och andra centralbanker utökat sitt likviditetsstöd till den europeiska banksektorn.

De svenska bankernas balansräkningar är starka i en europeisk jämförelse och den direkta exponeringen till "PIIGS"-länderna är relativt begränsad. Trots detta är de svenska bankerna naturligtvis inte immuna mot den ökade oron på de internationella kapitalmarknaderna. Om den europeiska skuldskrisen skulle förvärras ytterligare så att likviditeten på de internationella kapitalmarknaderna försämras, kommer troligen även de svenska bankerna få det svårare att finansiera sig.

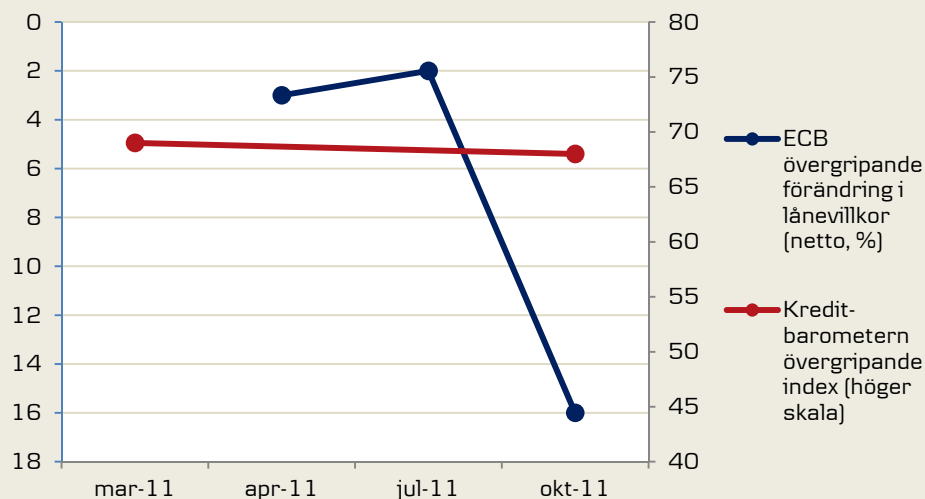
I denna miljö ökar naturligtvis oron kring att bankerna själva skulle börja strama åt sin kreditgivning gentemot sina kunder. Om företag och hushåll skulle få det svårare att låna pengar skulle detta ha en negativ påverkan på såväl investeringar och ekonomisk tillväxt som möjligheten att skapa nya jobb.

Lyckligtvis finns det dock ingenting i Kreditbarometern som i nuläget tyder på att detta skulle vara fallet. De svenska företagen befinner sig fortfarande i en expansiv fas både vad gäller investeringar och efterfrågan på krediter och endast ett väldigt litet antal företag har fått avslag på sin kreditansökan under det senaste året. Dessutom verkar inte fler företag än i våras uppleva att det blivit markant dyrare att ta upp nya lån.

I eurozonen är bilden en helt annan. ECB:s oktoberundersökning av den europeiska banksektorns utlåning (Bank Lending Survey) visar på en åtstramning i kreditvillkoren till företag från andra till tredje kvartalet i år på 16%, med en ytterligare förväntad försämring under det fjärde kvartalet. Hela 20% av bankerna i undersökningen har dessutom höjt sina kreditmarginaler under de senaste månaderna. Med andra ord har det både blivit svårare och dyrare för företag inom eurozonen att få banklån.

Troligen är det de svenska bankernas starka finansiella ställning som ligger bakom deras mer expansiva strategi jämfört med bankerna i eurozonen. I ECB:s undersökning framgår det att de europeiska bankernas svårare situation vad gäller finansiering och likviditet är en viktig faktor bakom deras kreditåtstramning. Dessutom har de europeiska företagen själva minskat sin efterfrågan på krediter.

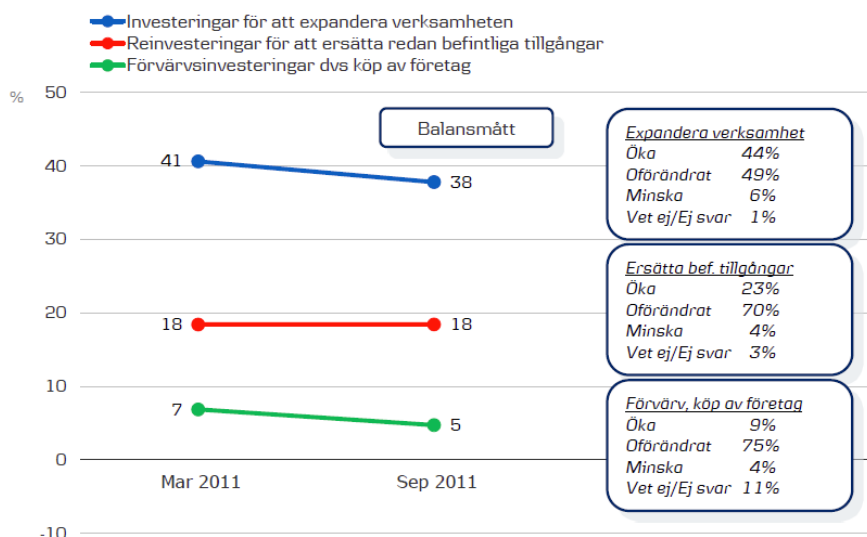

Enligt Kreditbarometern är det främst de svenska fastighetsbolagen som upplever att kreditgivningen från bankerna har blivit något stramare jämfört med i våras. Fastighetssektorn är den enskilda branschen mot vilken de svenska bankerna har sin största exponering. Fastigheter är en relativt cyklisk bransch och eftersom osäkerheten kring konjunktutsikterna har ökat under de senaste månaderna är det därför inte speciellt förvånande att bankerna nu blivit något mer försiktiga vad gäller ny utlåning till denna sektor.

Mindre offensiva investerings- och expansionsplaner

Trots den stora oro som har återintroducerats i både den finansiella och reala ekonomin under de senaste månaderna avser företagen fortfarande att expandera verksamheten organiskt (nyinvesteringar i kapitalstocken) och att förvärva andra företag. Andelen företag som investerar för att bibehålla kapitalstocken (maskiner och andra anläggningstillgångar) är oförändrad i förhållande till föregående mättillfälle, men ett tydligt mönster är att de mer offensiva expansionsplanerna för den egna verksamheten har dämpats något, och såväl organisk utbyggnad av verksamheten som förvärvsinvesteringar kommer i mindre utsträckning att vara en del av företagets investeringar under de närmast 12 månaderna.

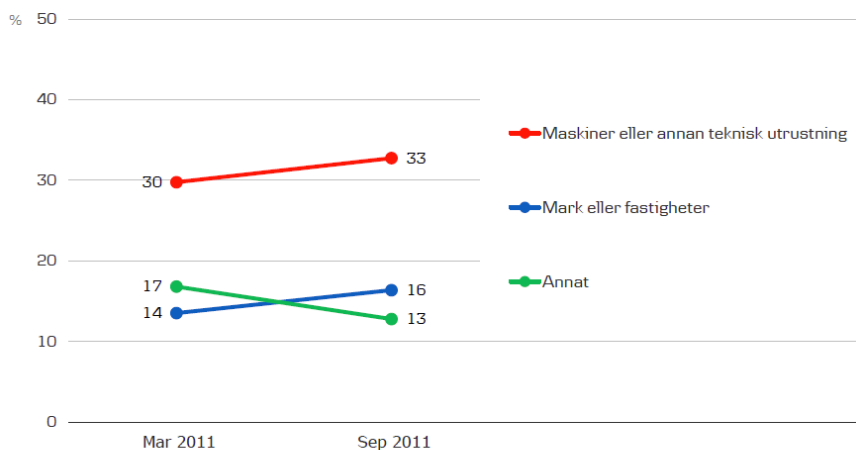
Kommer ni i företaget att öka eller minska följande under det kommande året?

*Balansmått = Andelen (%) som svarat Stark minus andelen som svarat Svag
Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Vid en nedbrytning på investeringstyp för ersättnings- och organiska investeringar, är det tydligt att det framförallt handlar om att öka den direkta produktionskapaciteten i form av mark/fastigheter och maskiner, snarare än att öka investeringar i sådant som mjukvara o dyl. Det här kan eventuellt tolkas som att många företag faktiskt – och trots att beräkningar på resursutnyttjande pekar i en annan riktning – har börjat slå i kapacitetstaket. Detta är ju också den bild som erhålls i andra undersökningar som t ex SCB:s statistik över kapacitetsutnyttjandet och Konjunkturinstitutets barometer.

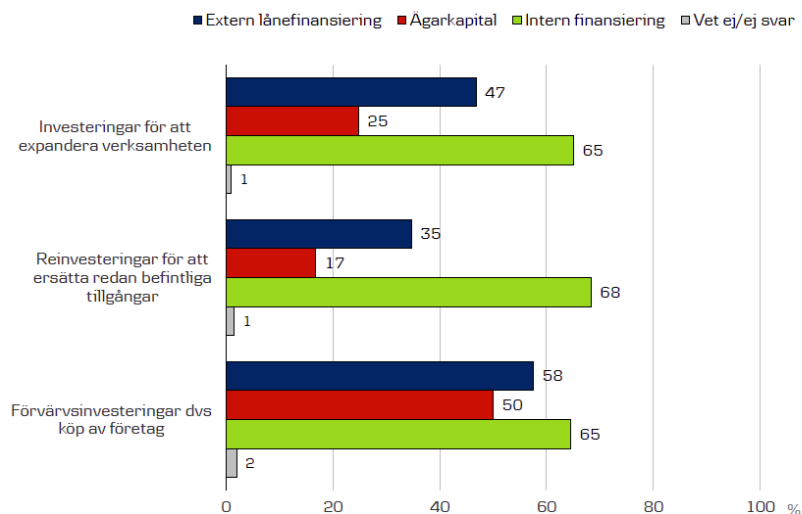
Vad av det följande kommer ni under det närmaste året att investera i?

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Företagen avser uppenbarligen att oavsett investeringsslag använda ägarkapital i högre utsträckning för sina investeringar än vid tidigare mättillfälle. Detta mönster är tydligast när det gäller mer offensiva investeringar som organisk tillväxt eller förvärvsinvesteringar. Utan att bli alltför spekulativ, ligger det nära till hands att tro att detta är utslag av de stramare villkor som långgivare ställer upp och en på marginalen större osäkerhet kring den egna finansiella ställningen och en önskan att minska beroendet av externa långgivare i en mer osäker situation.

Hur kommer de ökande kostnaderna för vart och ett av följande att finansieras?

Bas: Om ökning i respektive investering

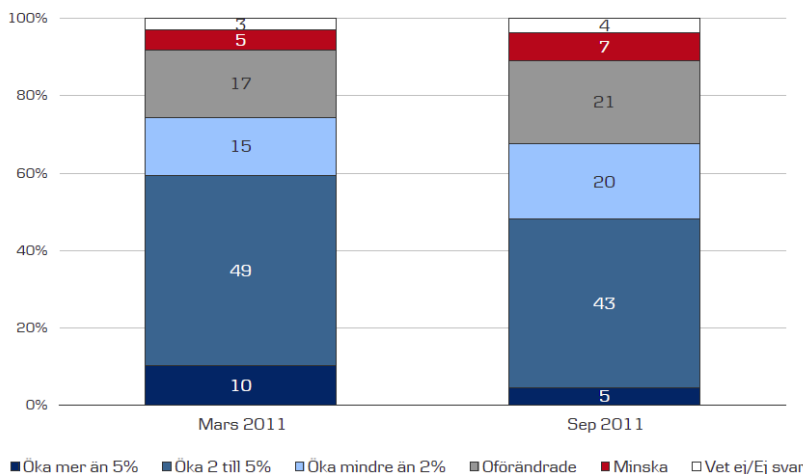
Temafrågor kring löner, priser och effekter av förnyad oro

I Danske Banks kreditbarometer avser vi att vid varje mättillfälle också ta tillfället i akt att få svenskt näringslivs syn på ett antal brännande aktuella frågeställningar. I denna upplaga är det pris- och löneutvecklingen tillsammans med eventuella ”reala” effekter av de senaste månadernas finansiella oro som har stått i fokus.

Även i föregående upplaga av Danske Banks Kreditbarometer ställdes en fråga om hur företagen avsåg att förändra sina priser. Förändringarna relaterades till Riksbankens inflationsmål (2% å/å) och vi kan tydligt se att det har skett relativt stora förändringar i företagens prissättningsbeteende från undersökningen i våras. Då, när förväntningarna på framtiden var höga och situationen på finansiella marknader föreföll mer stabil, räknade 6 av 10 företag att de skulle höja priserna med mer än vad Riksbankens inflationsmål föreslår. Detta gällde i lika hög utsträckning inom handeln som är den av de undersökta sektorerna som får antas ha störst påverkan på den faktiska inflationsutvecklingen.

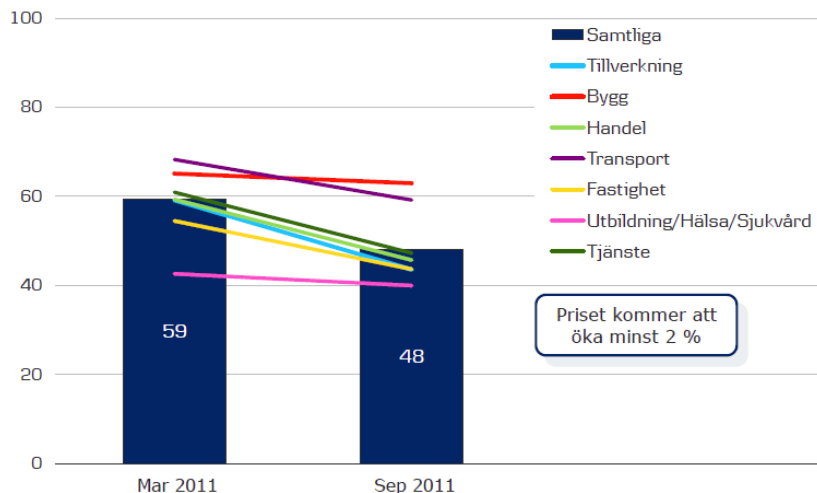
I den senaste undersökningen är det knappt vartannat företag som fortfarande avser att höja priserna med mer än vad Riksbankens inflationsmål föreslår. Var femte företag avser istället att hålla oförändrade eller till och med sänka priserna under de kommande månaderna.

Hur tror ni att priset på era varor och tjänster kommer att förändras de kommande tolv månaderna?

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

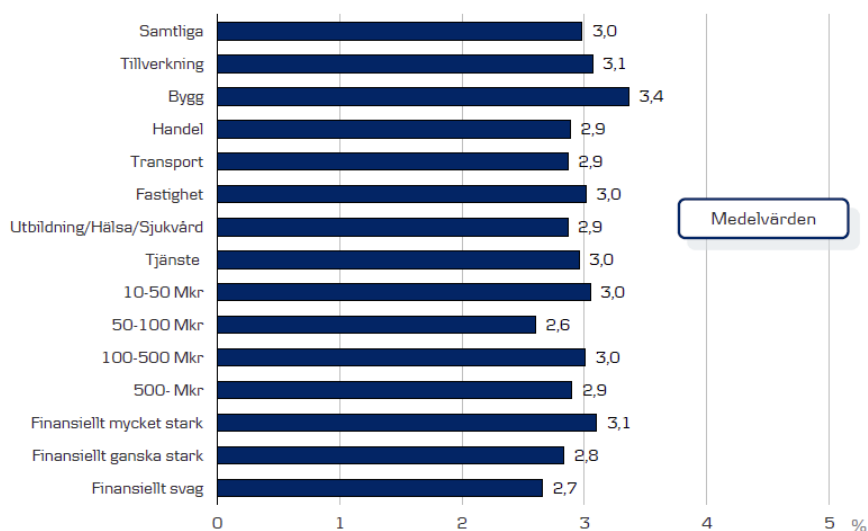
Hur tror ni att priset på era varor och tjänster kommer att förändras de kommande tolv månaderna?

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Den relaterade frågan om löneutvecklingen är särskilt intressant då lönerörelsen är i ett avgörande skede. Den är också intressant då den kan anses ge en uppfattning om hur den så kallade "kärninflationen" (den inflationskomponent som i mindre utsträckning påverkas av hur internationella priser) utvecklas. Och intressant nog räknar företagen med i princip exakt samma löneökningstakt under den närmaste tiden som hushållen², ca 3% å/å. Från ett inflationsperspektiv förefaller en sådan löneökningstakt som hanterbar, och ligger tydligt lägre än Riksbankens antaganden för timlöneutvecklingen de närmaste åren. Med antagande om (bland annat) en någotsånär normal produktivitetsutveckling torde en löneökningstakt kring 3% å/å snarast medföra ett *för* lågt underliggande inflationstryck och öka trycket på Riksbanken att reagera, trots ett för närvarande historiskt lågt reporänteläget.

Hur många procent tror du att de anställdas löner i genomsnitt kommer att höjas vid nästa lönejustering?

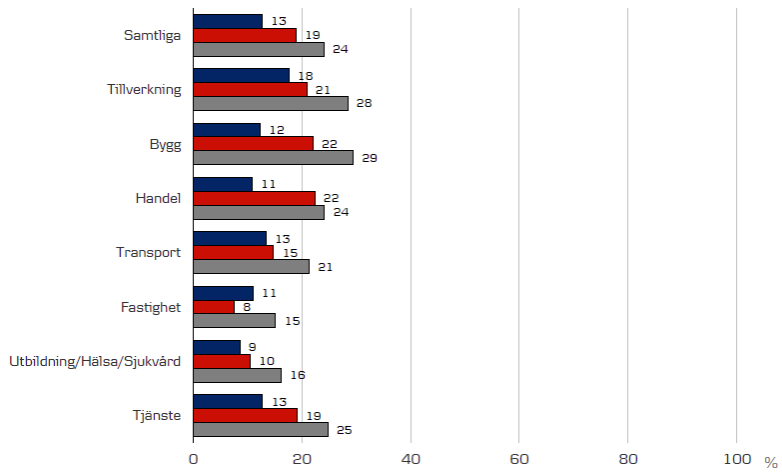
Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Den förnyade finansiella och reala oro som har präglat den ekonomiska rapporteringen allt sedan i somras har än så länge haft ganska begränsade effekter på hårda data. Många barometerundersökningar har förvisso försvagats tydligt, men produktions- och efterfrågedata har samtidigt upprätthållits förbluffande väl. Riskerna för att osäkerheten ska ge reala effekter ökar givetvis i takt med att tiden går och oron består. Och det är uppenbarligen inte bara anekdotiska uttalanden från storföretag i samband med kvartalsbokslut som antyder att reala effekter står för dörren. I Danske Banks kreditbarometer uppger var fjärde företag att oron har lett till uppskjutna investeringar och/eller anställningar. Intressant nog verkar det också vara arbetsmarknaden som får ta den första smällen då fler företag menar att det är anställningsplaner snarare än investeringsplaner som har förändrats. De nedrevideringar av tillväxt- och sysselsättningsutsikter som ett flertal bedömare har genomfört de senaste veckorna kan med andra ord inom kort komma att materialiseras i faktiska investerings- och anställningsbeslut av företagen.

² Demoskops hushållsundersökning, april 2011

Mot bakgrund av den turbulens som råder i världsekonomin har ditt företag beslutat att vidta något av följande åtgärder?

■ Skjuta planerade investering på framtiden ■ Skjuta planerade rekrytering på framtiden ■ Något utav dem

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer

Appendix – Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes med hjälp av telefonintervjuer, som är det mest effektiva sättet att nå målgruppen. Svarsfrekvensen blir vid telefonintervjuer oftast högre än vid andra metoder. Därtill ger det förutsättningar att söka personer i företagen som uppfyller specifika villkor i detta fall VD, ekonomichef och CFO, vilket var en förutsättning för att kunna genomföra undersökningen. Totalt genomfördes 1027 intervjuer. Varje person söktes tre gånger.

Målgrupp

Finansiellt ansvariga i svenska företag med minst 10 miljoner kronor i omsättning. Befattningen på dem som ska intervjuas varierade mellan VD, ekonomichef, CFO och liknande befattning.

Vägning

För att resultatet ska representera målgruppen, Sveriges näringsliv, har resultatet vägts på omsättning och bransch.

Urval

Urvalet baseras på SNI-koder och är uppdelat i åtta branscher och fyra storleksklasser (sett till omsättning), dvs. totalt 32 delgrupper. För att undersökningen ska vara representativ måste ett visst antal intervjuer göras i varje delgrupp, antalet intervjuer baseras på hur många företag som de facto finns inom respektive delgrupp. Utifrån det bestämda antalet intervjuer beställdes ett fem gånger så stort slumpmässigt stratifierat urval från PAR.

Period

7– 28 september 2011

Konstruktion av kreditindikator (index)

Bas: Samtliga, 1027 intervjuer.

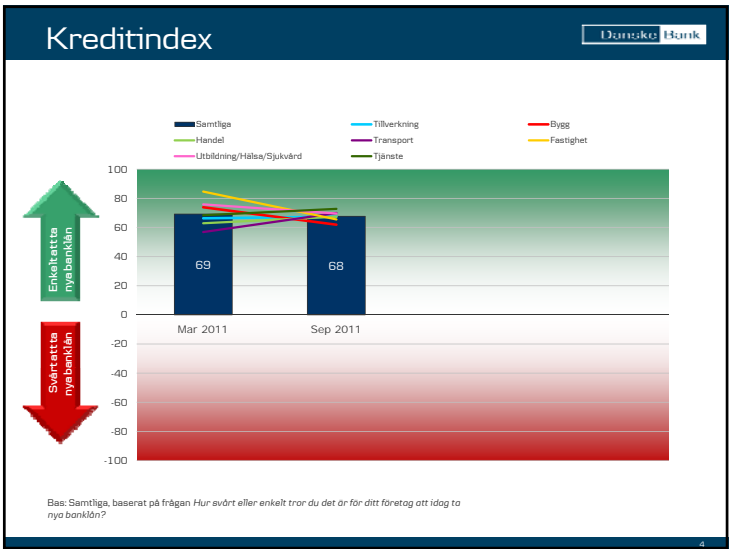
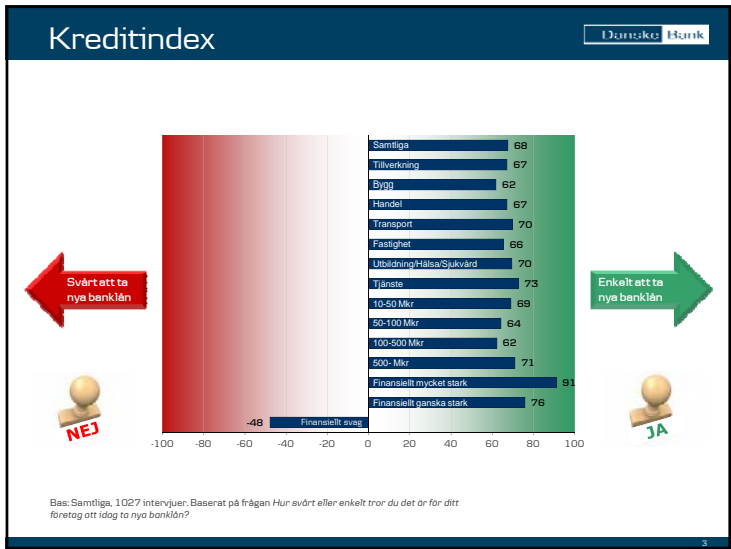
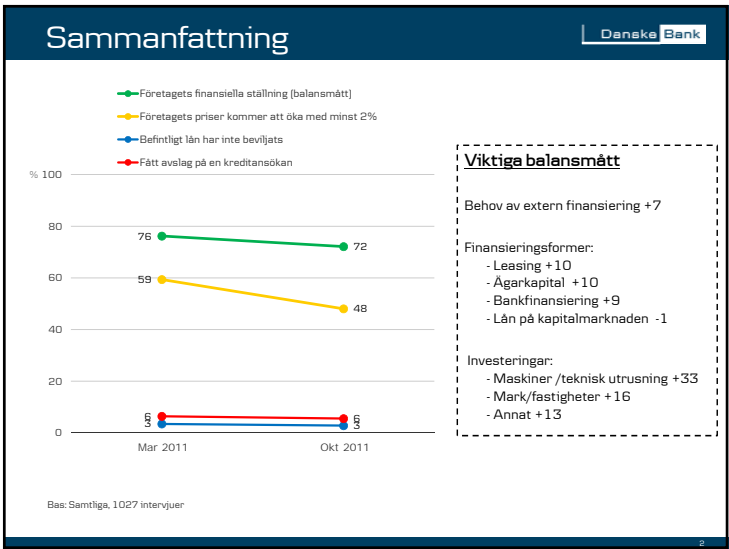
Baserat på frågan Hur svårt eller enkelt tror du det är för ditt företag att idag ta nya banklån?

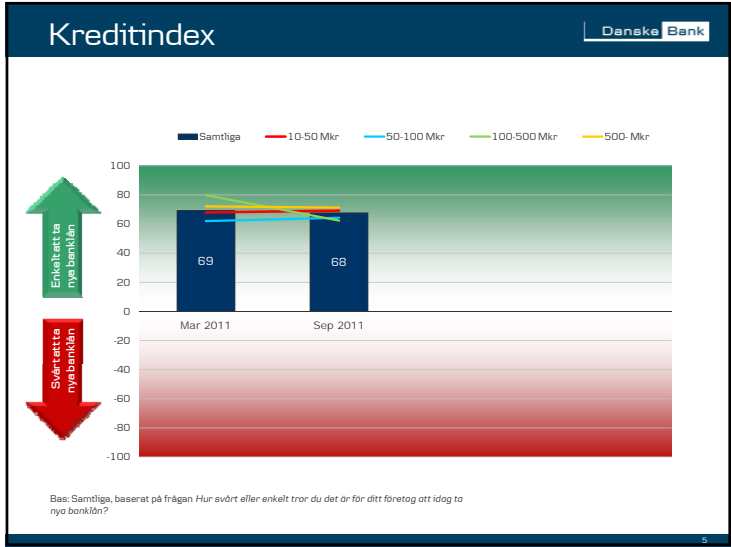
Balansmått = Andelen (%) som svarat ”Enkelt att ta nya banklån” minus andelen som svarat ”Svårt att ta nya banklån”.

Danske Bank

DIAGRAM- OCH TABELLBILAGA

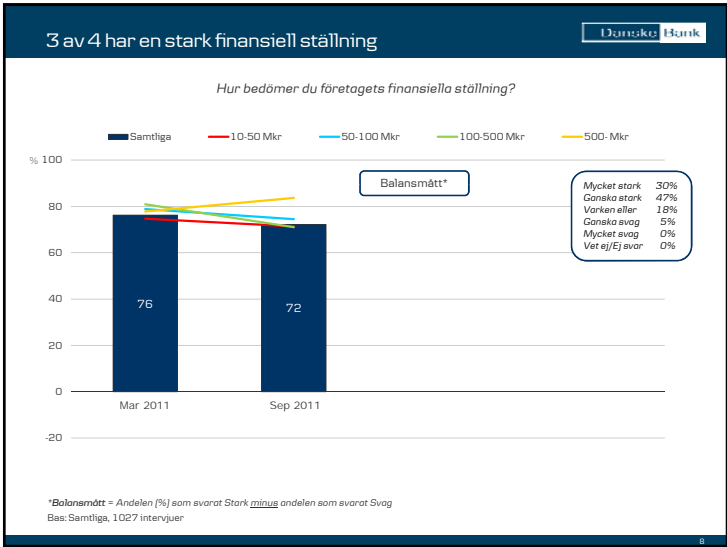
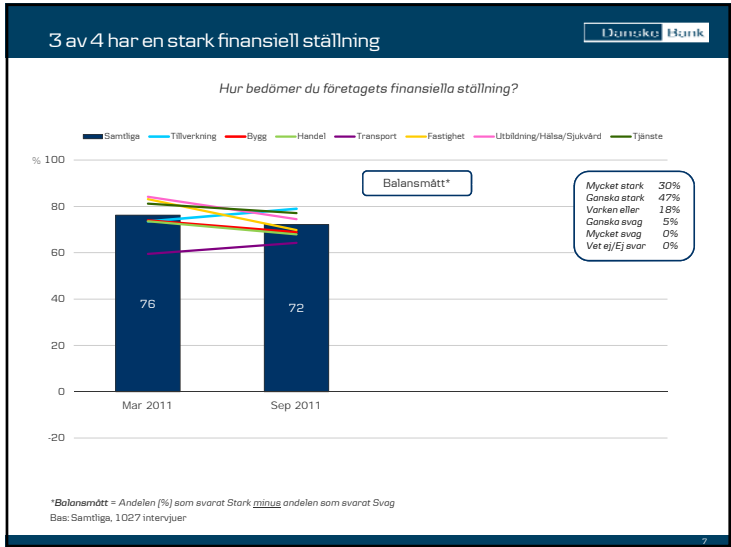
1

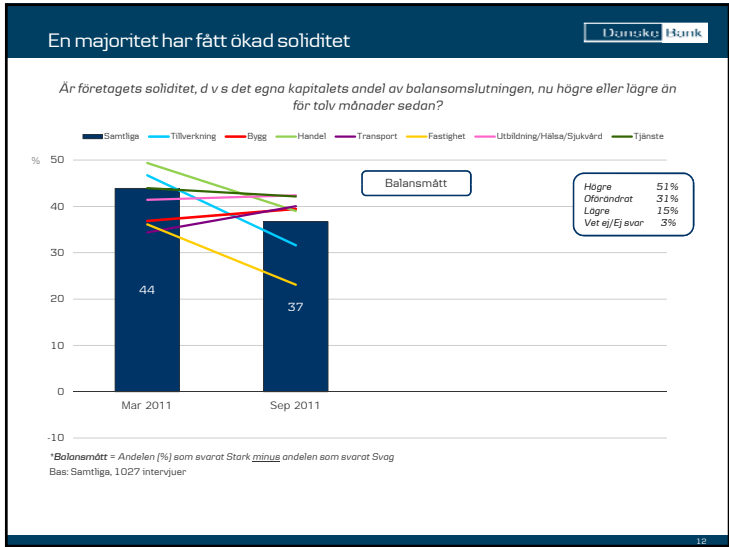
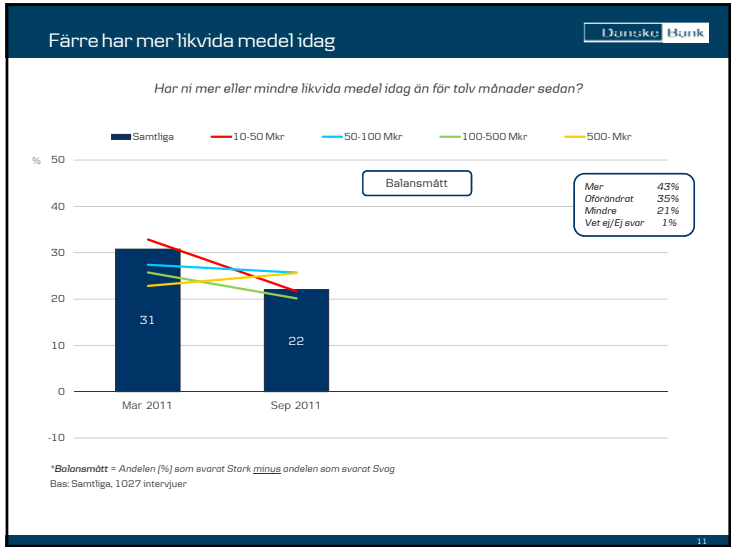
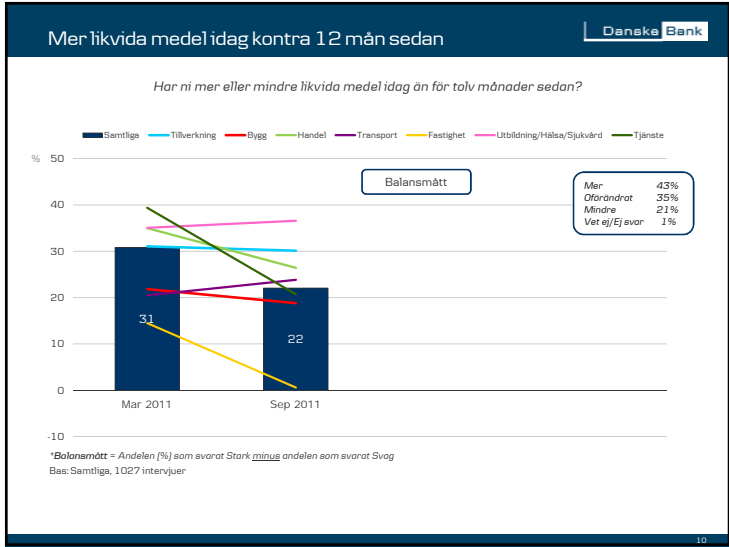
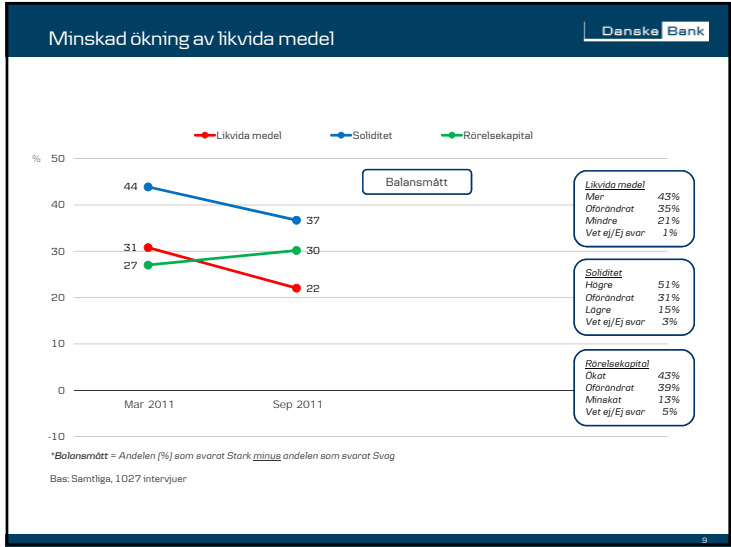

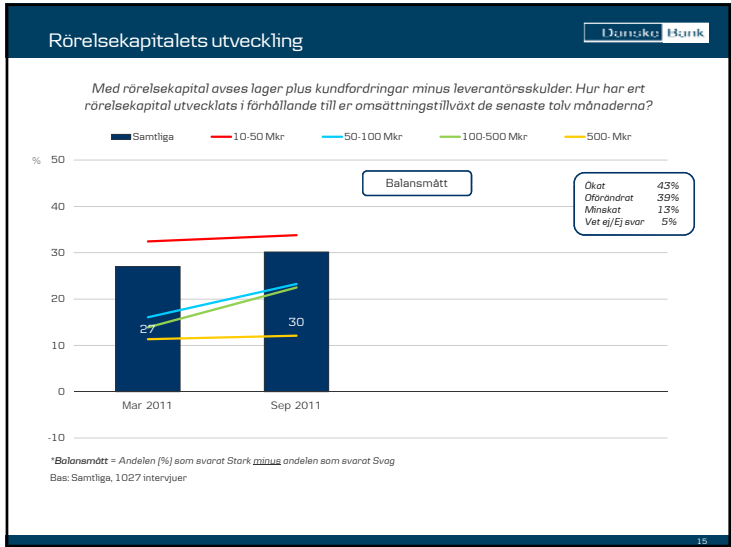
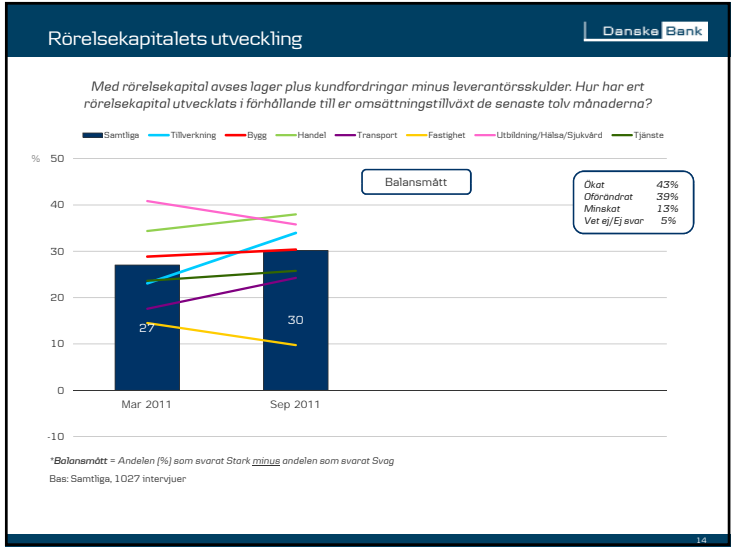
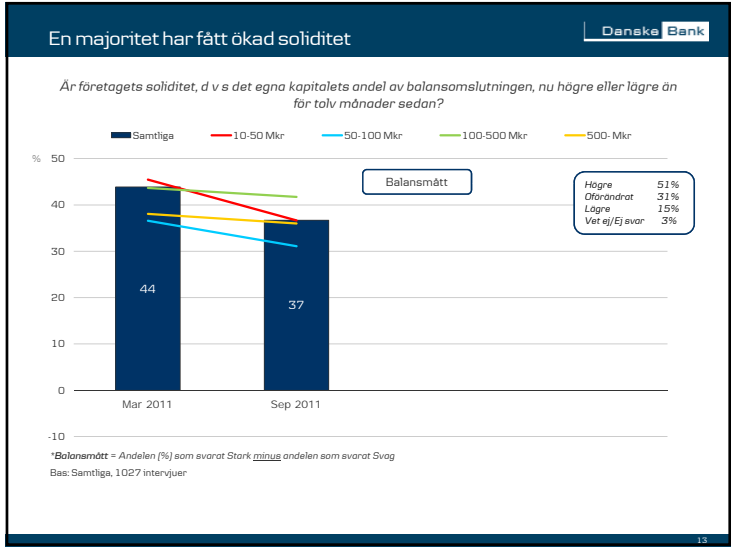

Företagets finansiella situation

Danske Bank

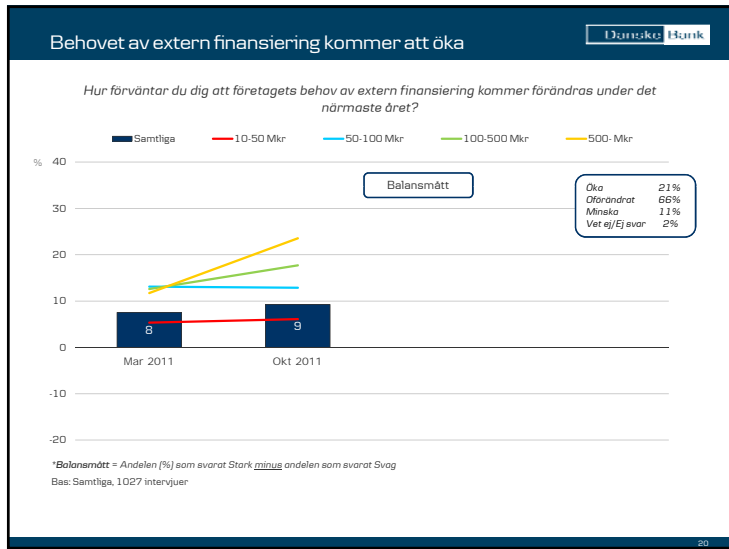
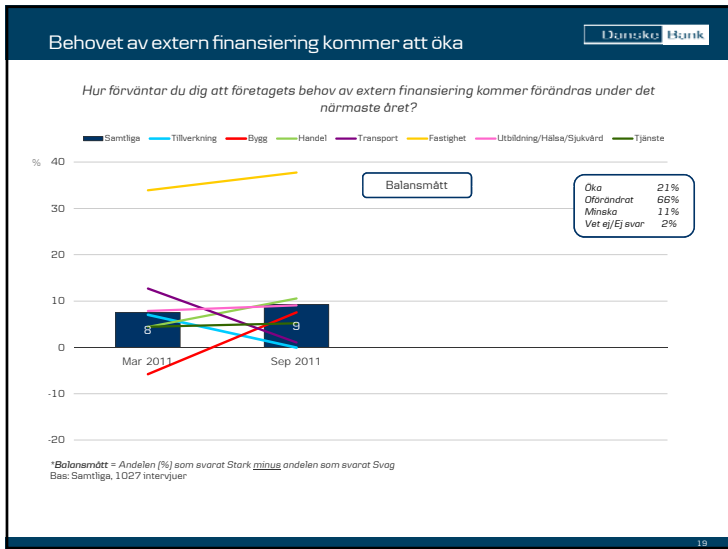
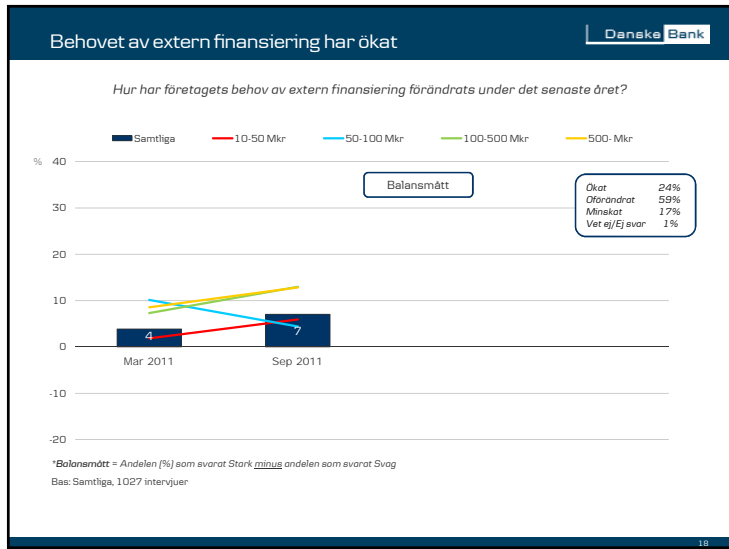
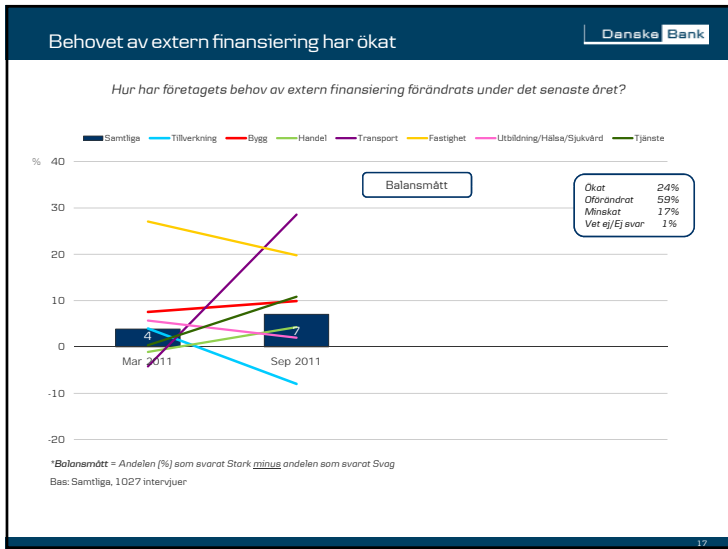

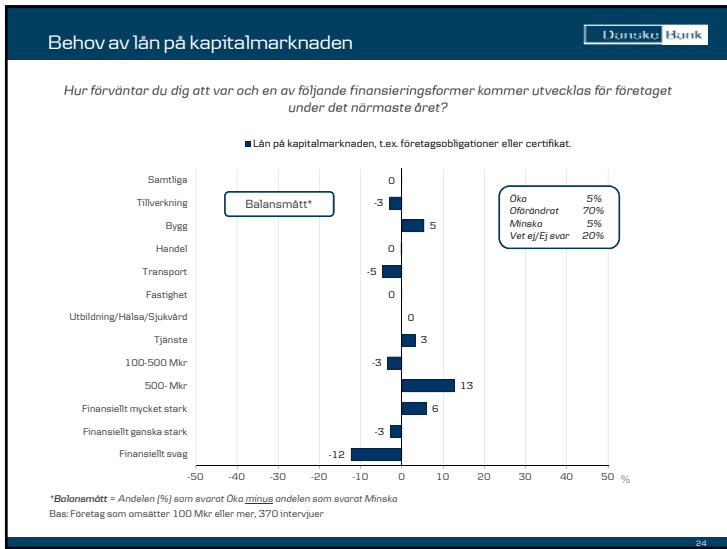
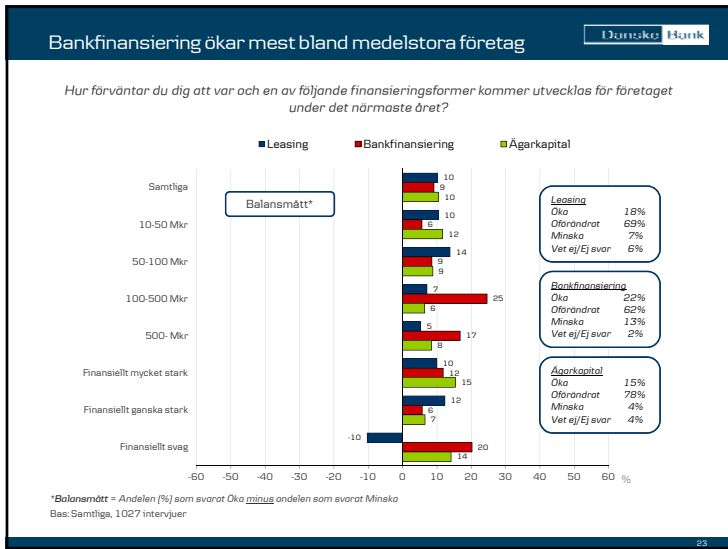
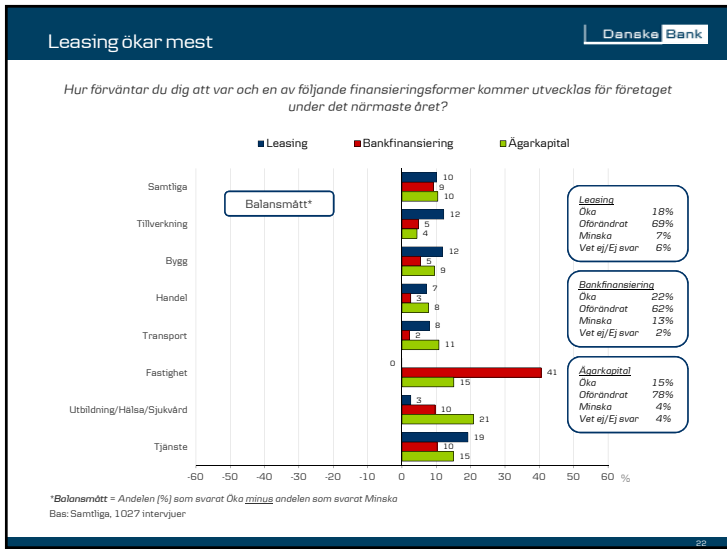
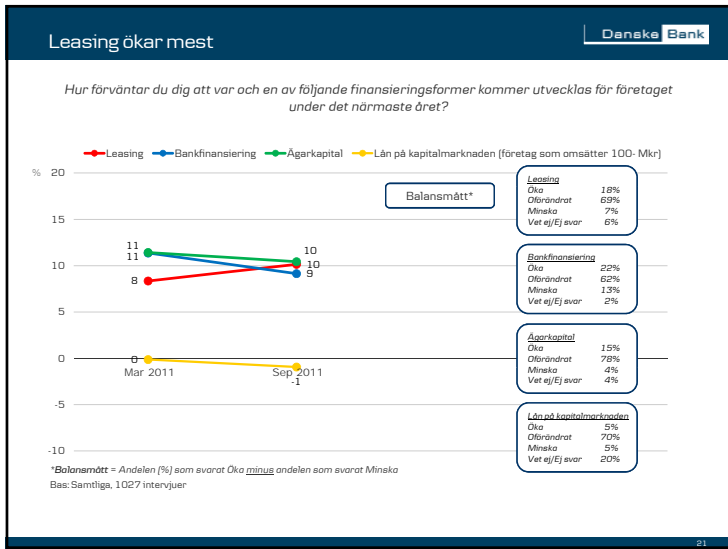

Behov av finansiering

Danske Bank

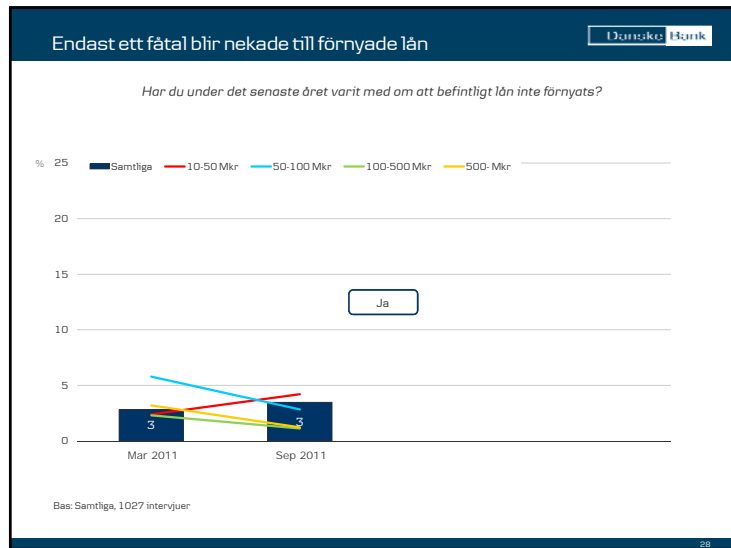
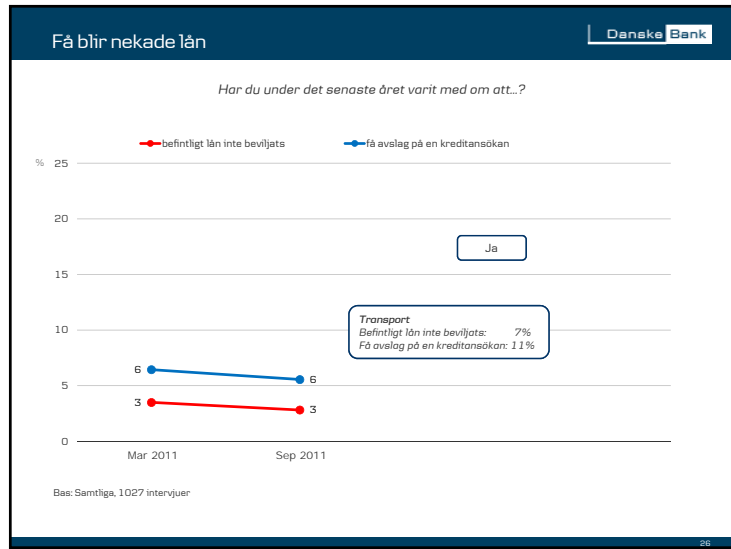

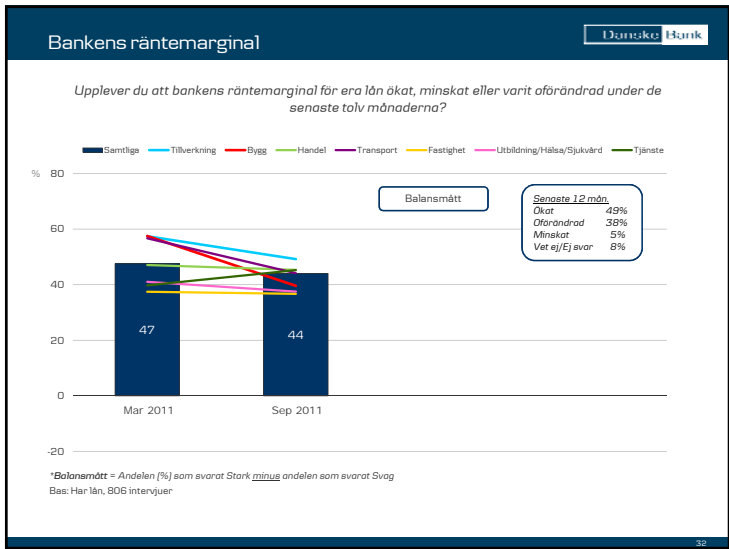
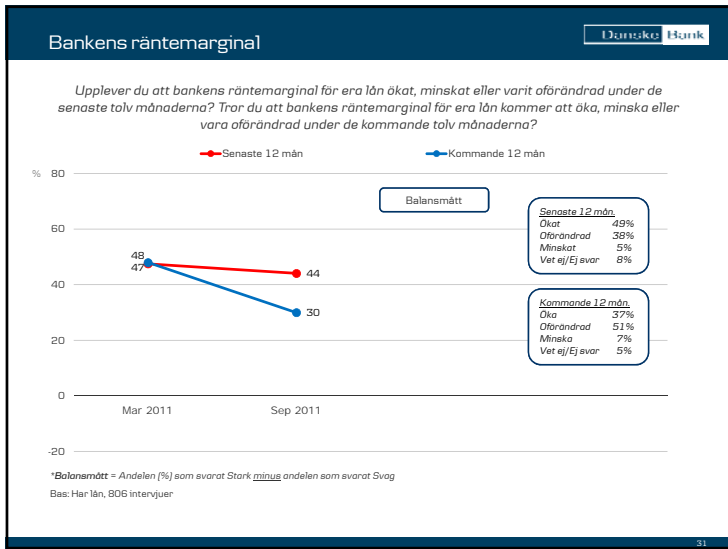
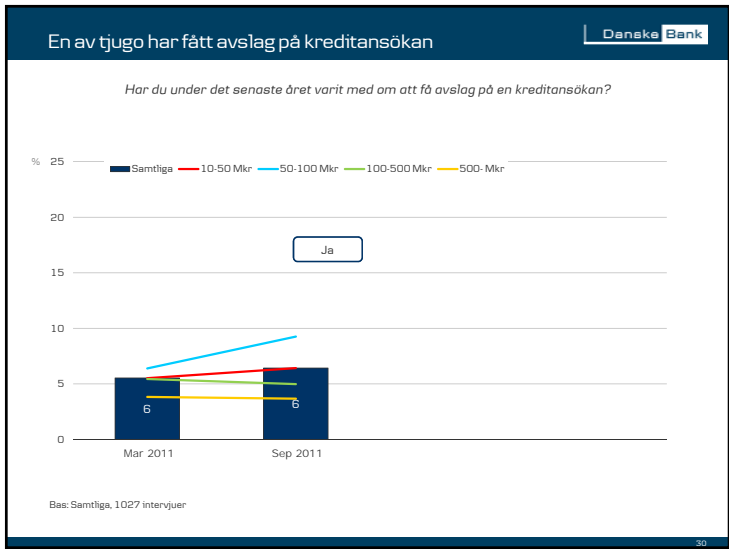
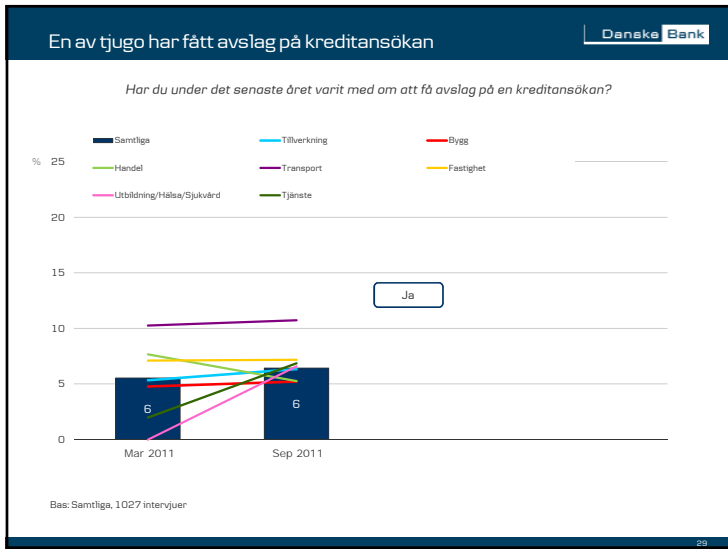

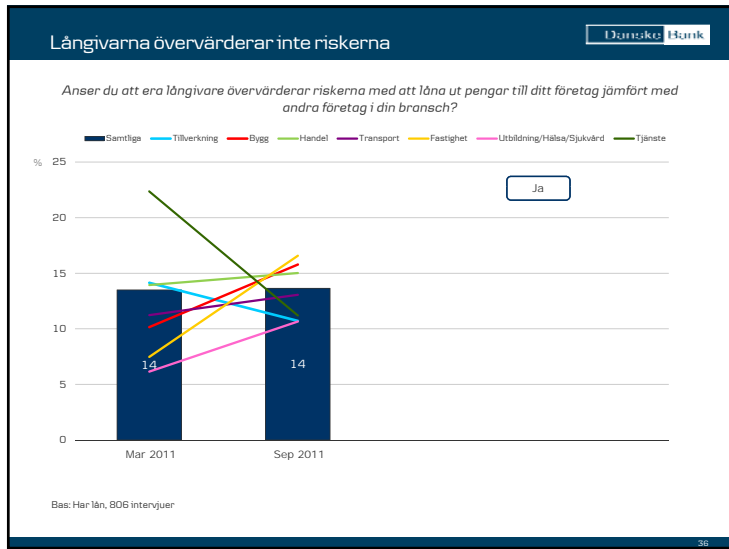
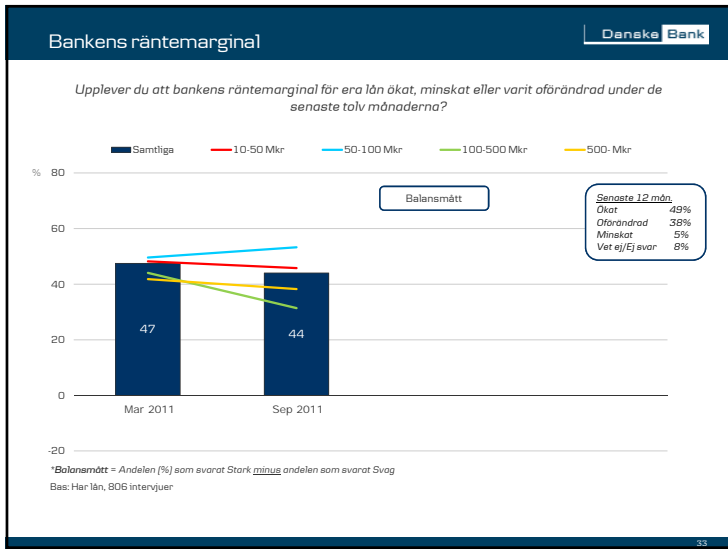
Danske Bank

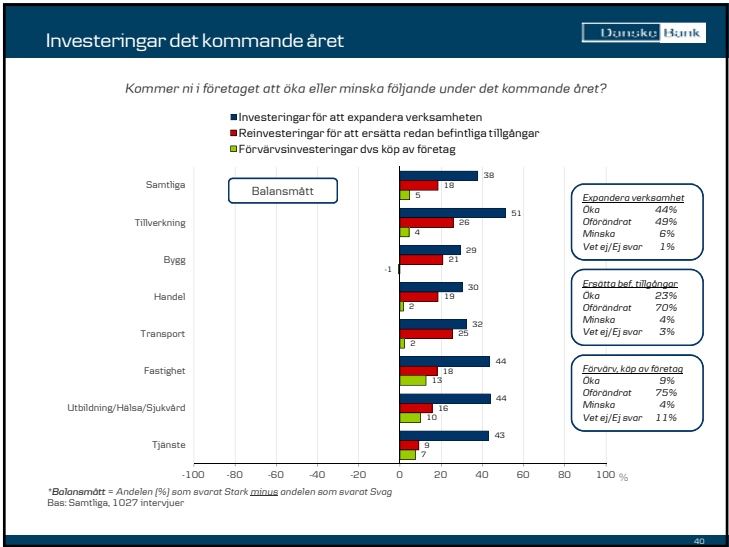
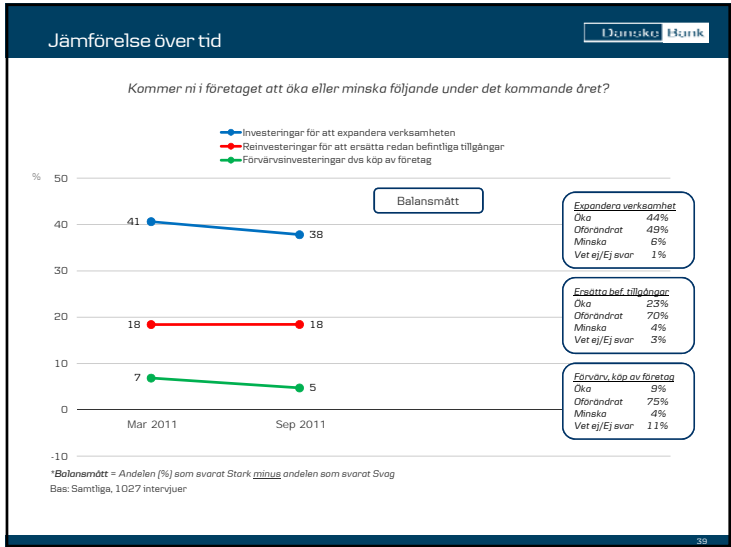
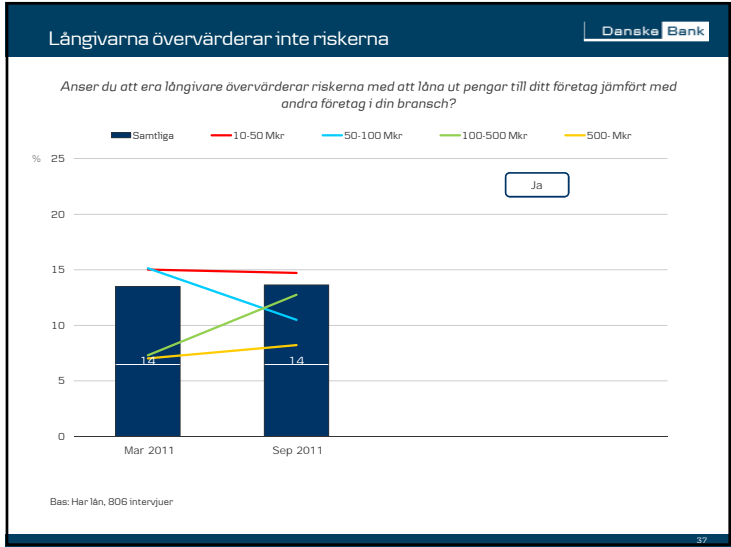
Tillgång till finansiering

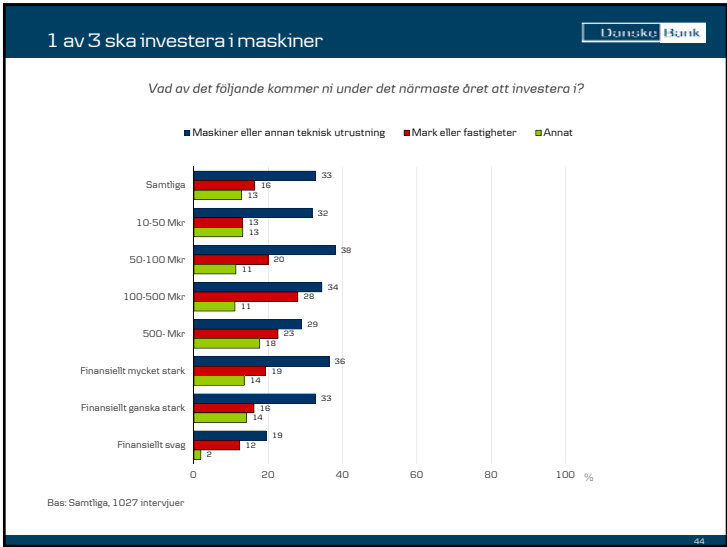
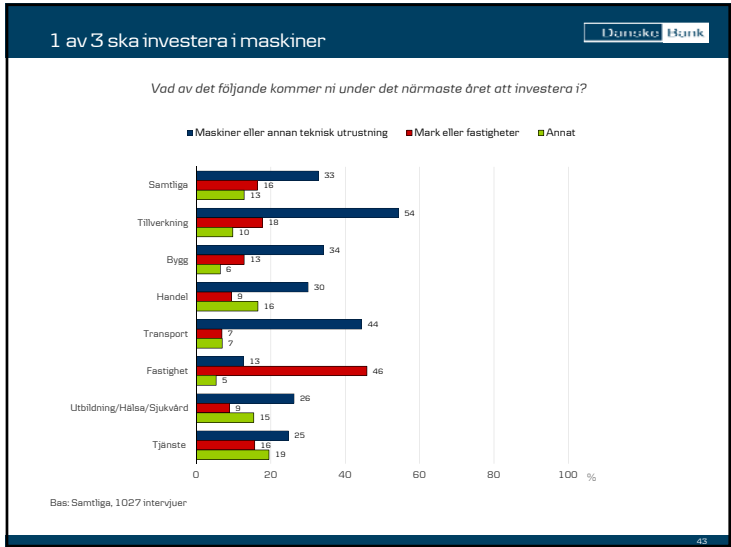
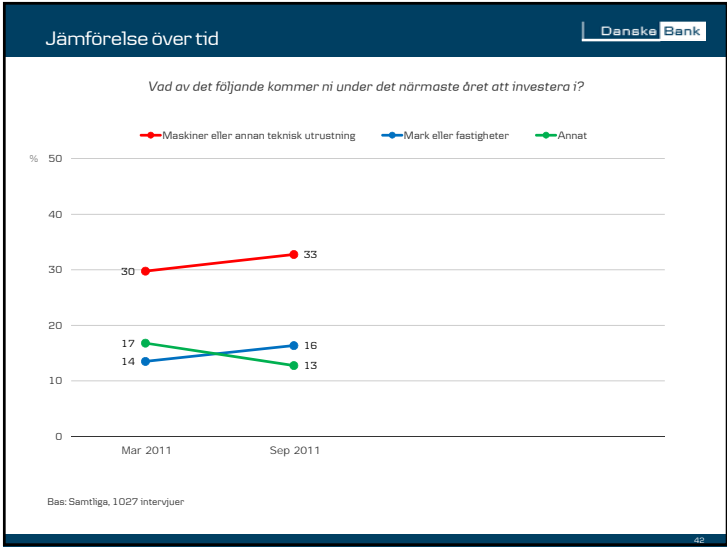
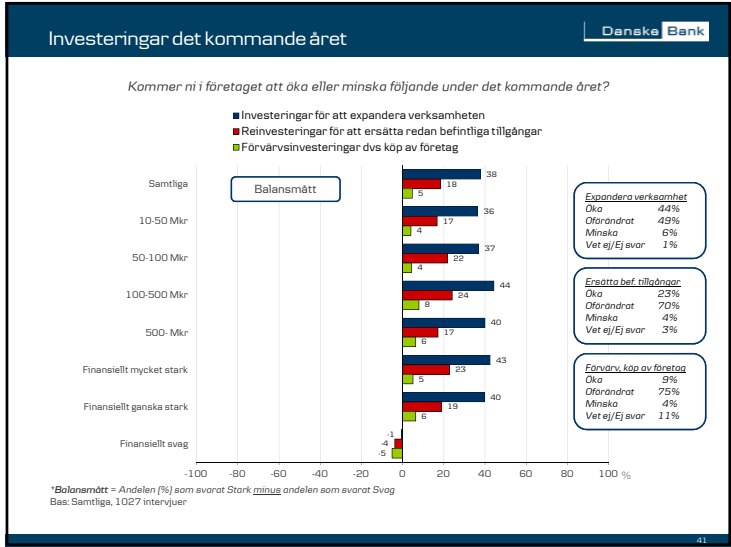
25

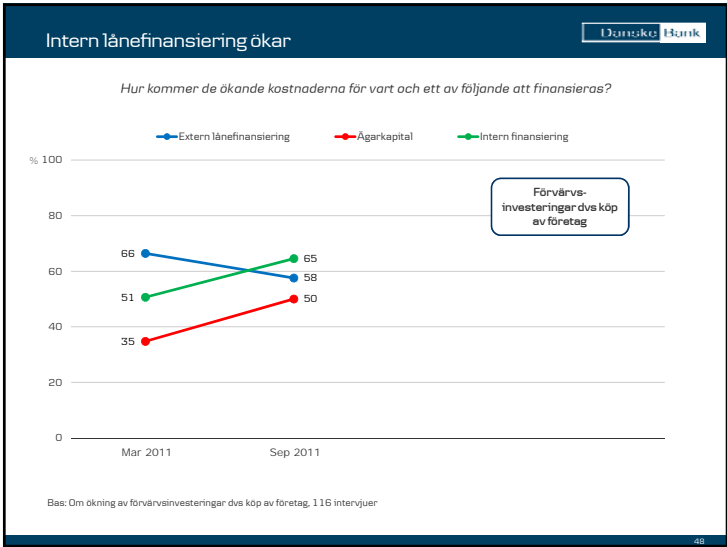
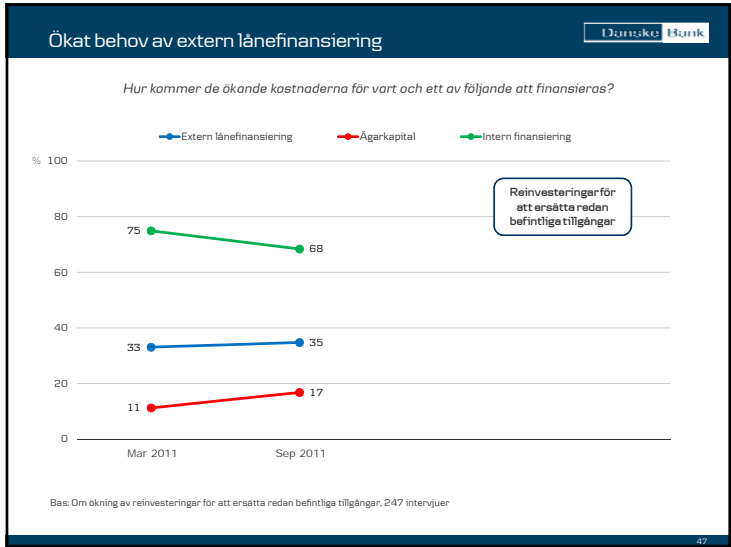
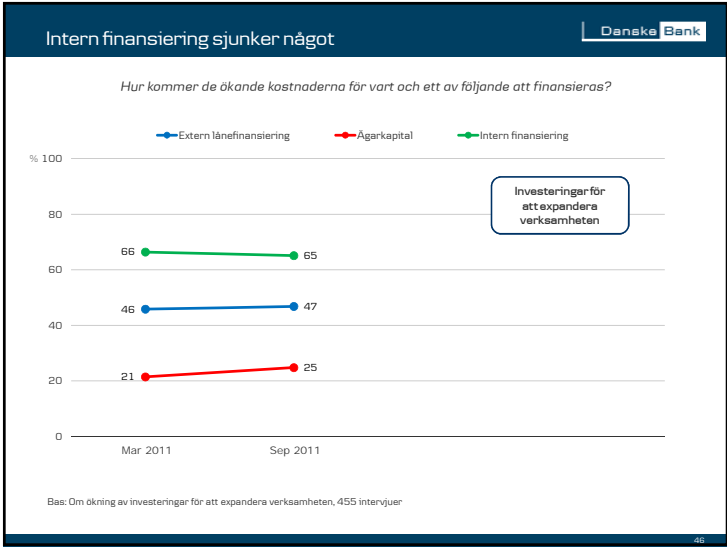
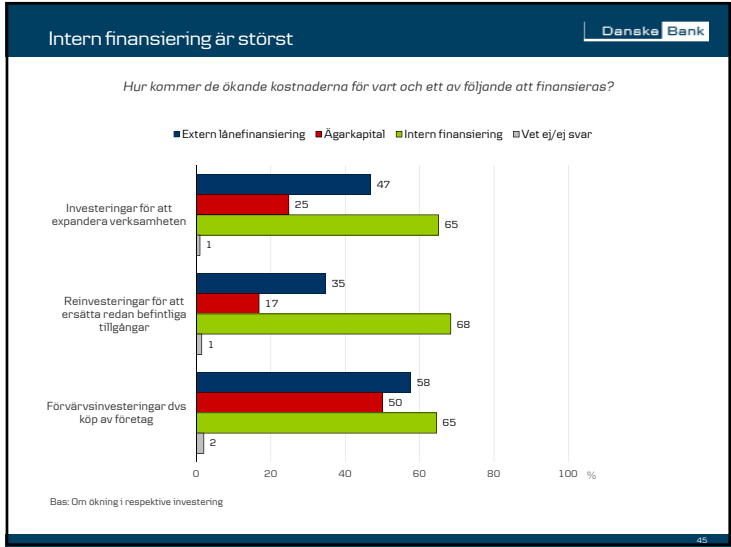

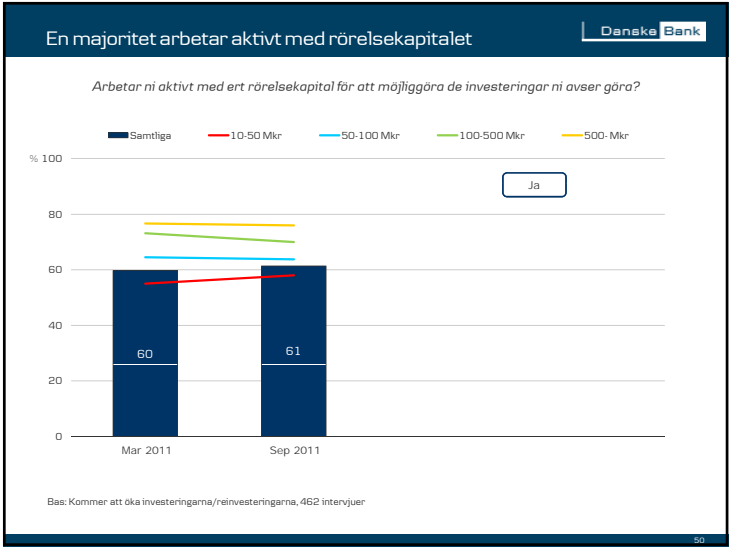
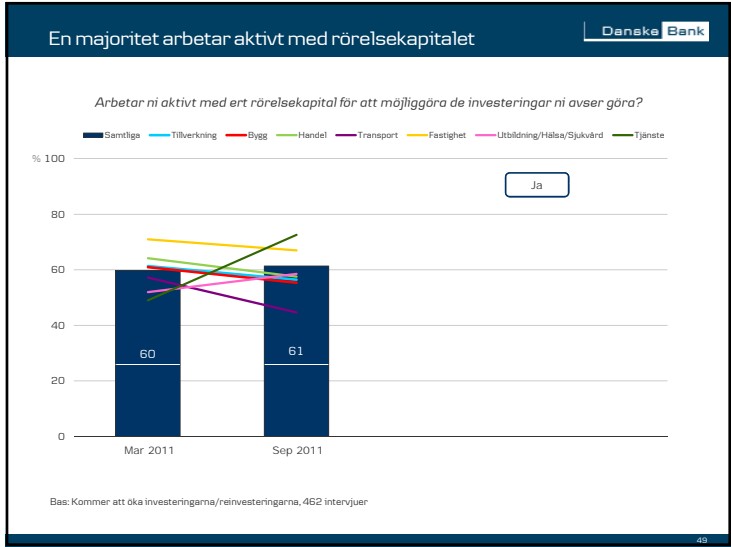

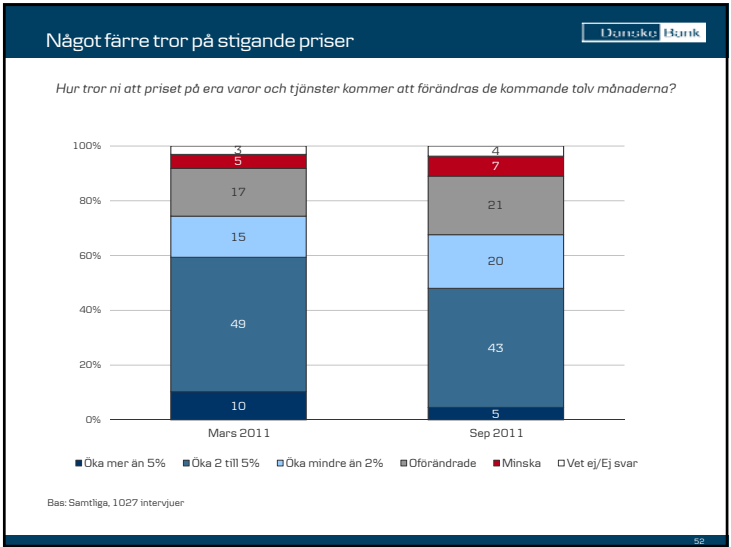

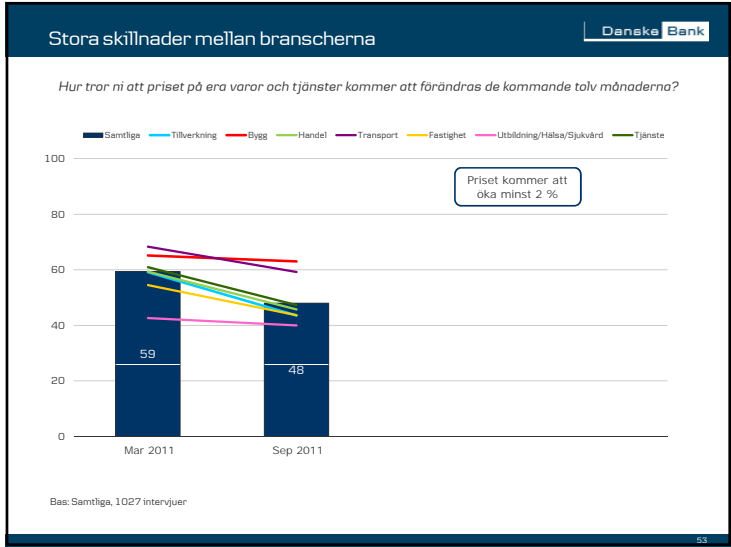

Danske Bank

Prisutveckling

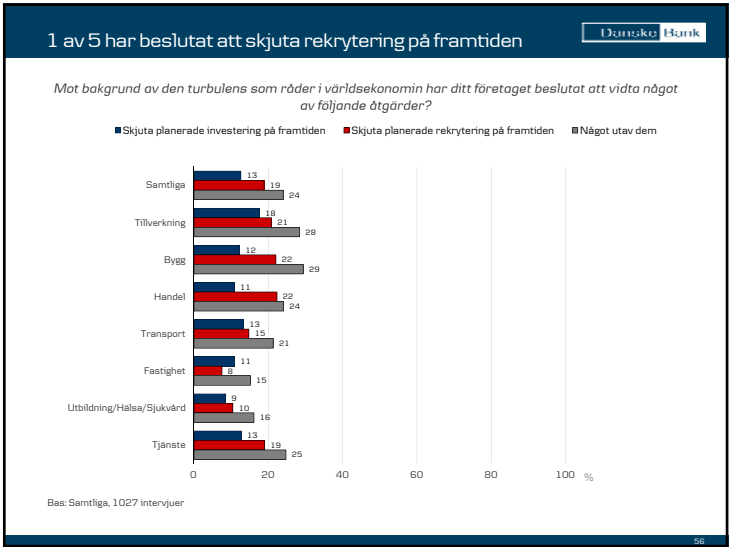
51

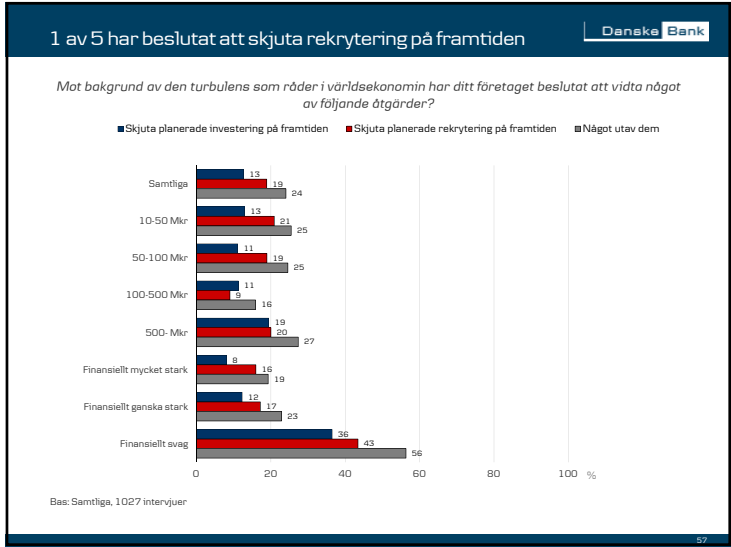

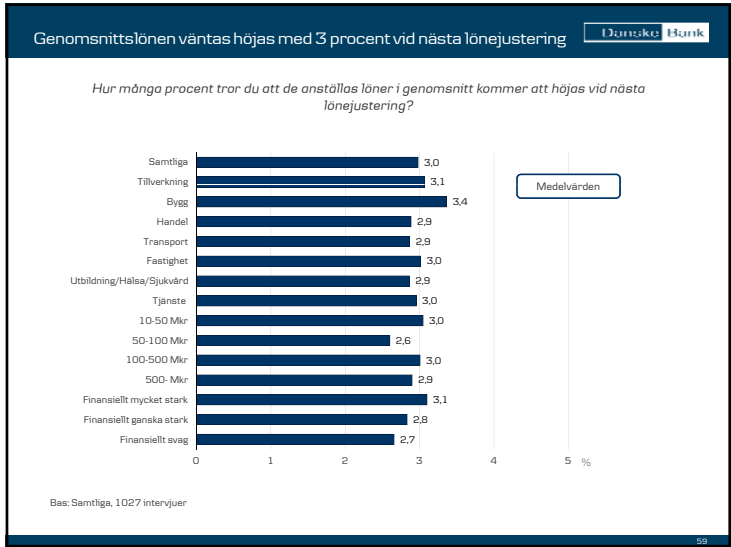
Danske Bank

Effekter av en ostadig världsekonomi

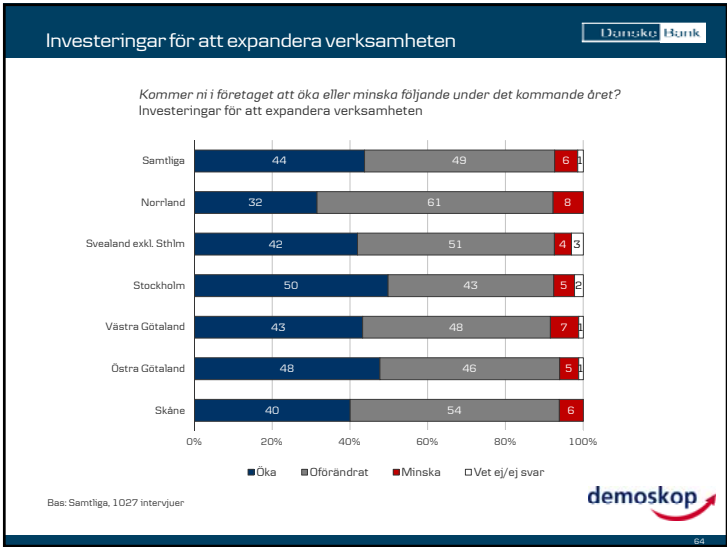
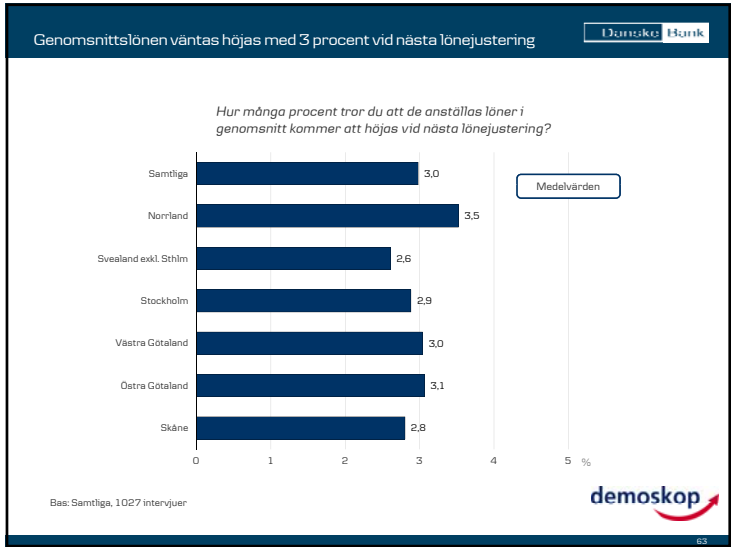
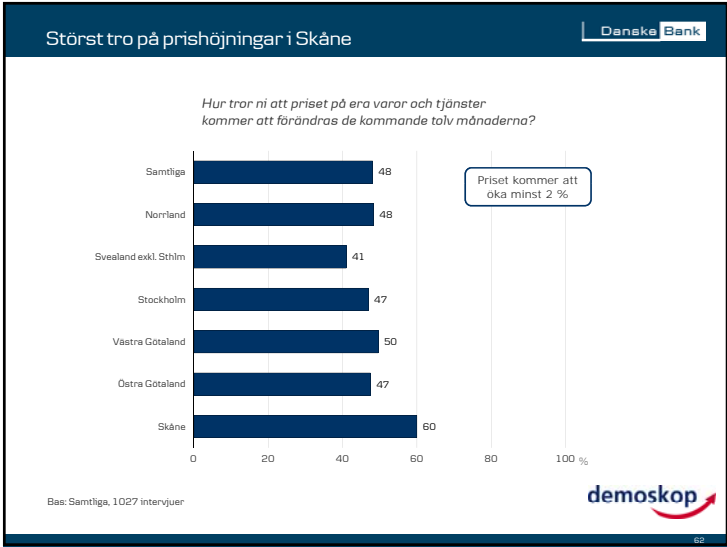
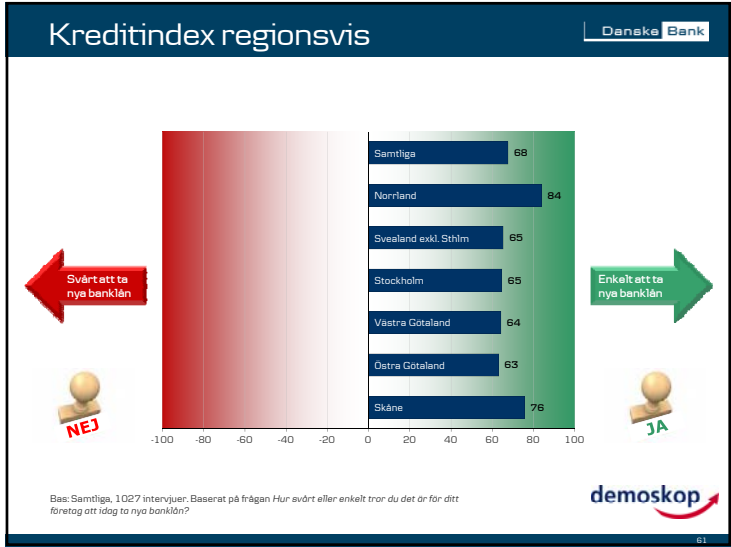

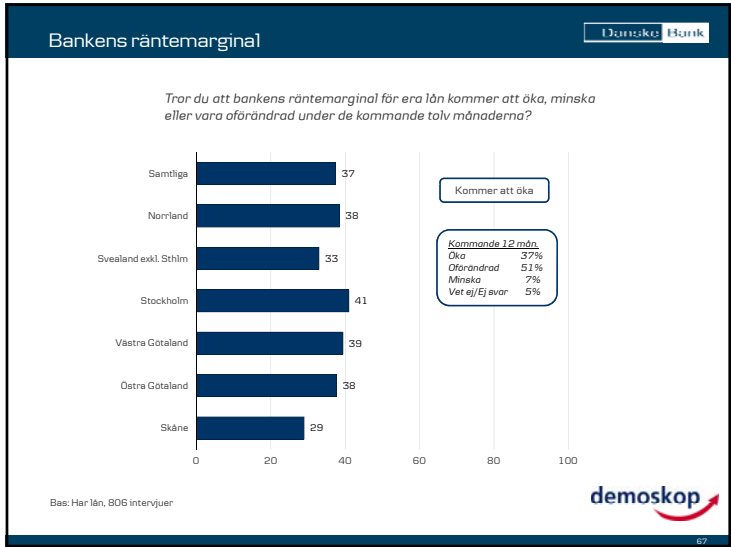
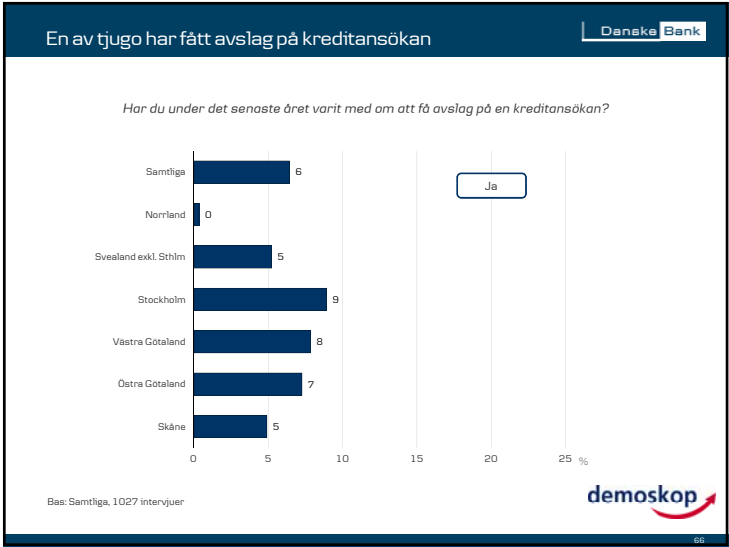
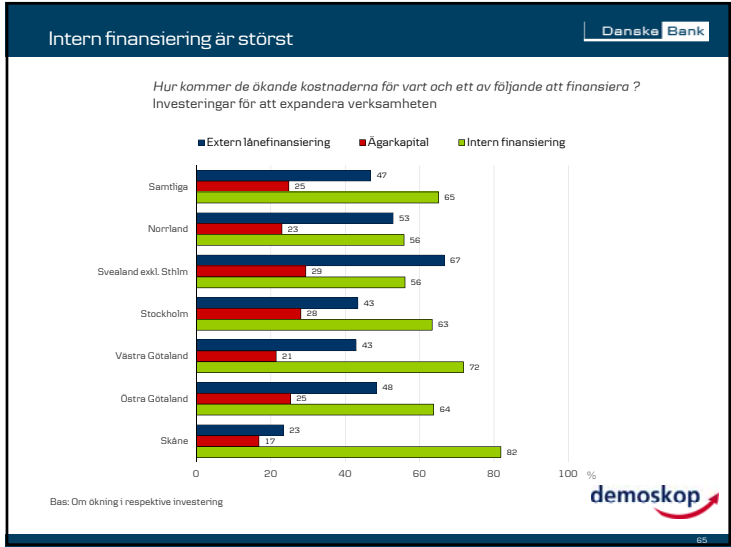

Prognos av nästa lönejustering

REGIONALA UTFALL

Slutsatser och indexmätt

Danske Bank

68

Slutsatser

Danske Bank

- Näringslivets finansiella situation stark, men något svagare
 - Sju av tio anser att företaget har stark finansiell ställning. I mars var motsvarande andel åtta av tio
 - Störst är nedgången bland fastighetsföretag
 - Likviditeten, soliditeten och rörelsekapitalet har förbättrats under det senaste året, men förbättringstakten har avtagit
- Näringslivet alltjämt expansivt, men i avtagande tempo
 - Något färre investerar för expansion
 - I högre utsträckning planeras investeringarna att finansieras med extern lånefinansiering än med intern finansiering

69

Slutsatser

Danske Bank

- Ökat behov av extern finansiering
 - Under den senaste 12-månadersperioden har den externa finansieringen ökat
 - Näringslivet förväntar sig även ett ökat behov under den kommande 12-månadersperioden
- Tillgången på extern lånefinansiering fortfarande god
 - 7 av 10 tror att de har lätt att få nya banklån
 - Fortfarande är det få som känner sig missgynnade gentemot konkurrenterna
 - Däremot är det något fler som fått avslag på kreditansökan eller inte fått sitt lån förnyat
- Leasing är den finansieringsform som ökar mest
 - Leasing förväntas öka mest som finansieringsformer de närmaste året
 - Den förväntade ökningen av bankfinansiering och ägarkapital är något lägre än vid marsmätningen

70

Slutsatser

Danske Bank

- Fler finansiellt svaga företag får avslag på sin kreditansökan
 - Fyra av tio finansiellt svaga företag har fått avslag på en kreditansökan, det är en kraftig ökning sedan i mars
- Före tror på höjda marginaler för bankerna
 - Något färre upplever att bankernas räntemarginaler har ökat de senaste tolv månaderna och att marginalerna kommer att öka inom de senaste året
 - Att färre tror att räntemarginalerna kommer att öka är sannolikt relaterat till den diskussion som finns om bankernas lönsamhet och likviditet
- Fastighetsbranschen är mest underfinansierade
 - Sjunkande finansiell ställning och kraftig försämrad soliditet och mindre likvida medel
 - Ökat behov av extern finansiering, tillgångarna minskar
 - Färre planerar för att expandera

71

Slutsatser

Danske Bank

- Var femte har beslutat att skjuta rekryteringar på framtiden
 - Mot bakgrund av den oro som råder i världsekonomin har ett av tio företag beslutat att skjuta upp investeringar
 - Dubbelt så många planerar att skjuta upp rekryteringar
- Färre tror på höjda priser
 - Hälften kommer inte höja priserna mer än maximalt två procent
 - Särskilt inom tillverkning, tjänster, handel, fastighet och transport är det färre som uppger att priserna kommer att öka

72

Redogörelse

Denna rapport har framställts av Danske Markets som är en division inom Danske Bank. Danske Bank står under tillsyn av danska finansinspektionen. Danske Bank har etablerade rutiner för att förebygga intressekonflikter och säkerställa högkvalitativ analys som bygger på objektivitet och självständighet. Dessa rutiner dokumenteras i Danske Banks analyspolicy. Medarbetarna i Danske Banks analysavdelningar har instruerats om att alla förfrågningar som kan påverka objektivitet och självständighet gällande analys ska vidarebefordras till analysledningen och till normsäkringsansvarig. Danske Banks analysavdelningar är självständigt organiserade i förhållande till andra verksamhetsområden inom Danske Bank och har ingen rapporteringsskyldighet gentemot dessa. Analytikernas lön baseras delvis på Danske Banks lönsamhet som helhet, inklusive intäkter från investeringsverksamhet, men omfattar inga bonusar eller andra ersättningar som är kopplade till specifika företagsfinans- eller lånekapitaltransaktioner. Danske Banks rapporter framställs i enlighet med danska Finansanalytikerförningens etiska regler och danska Börsmäklarförningens rekommendationer.

Första publiceringsdatum

Se förstasidan på denna researchrapport.

Friskrivningsklausul

Denna publikation har utarbetats av Danske Bank enbart i informationssyfte. Rapporten har framställts oberoende, endast utifrån allmänt tillgänglig information, och utan hänsyn till rådande åsikter inom Danske Banks interna låneavdelning. Rapporten utgör inte ett erbjudande eller en begäran om något erbjudande om att köpa eller sälja något finansinstrument. All rimlig möda har lagts ner på att se till att rapportens innehåll inte är osant eller vilseledande, men inga utfästelser görs angående textens riktighet eller fullständighet, och inget ansvar tas för någon förlust som kan uppstå på grund av texten. Danske Bank, dess dotterbolag och dess personal kan utföra tjänster åt, söka göra affärer med, inneha kortare eller längre befattningar hos eller på annat sätt ha intressen av investeringar (inklusive derivat) som tillhör de utställare som nämns i rapporten. Analytiker av aktier och företagsobligationer får dock inte investera i värdepapper via mäklare inom sin analyssektor. Denna publikation är inte avsedd för personer i USA eller för privatkunder i Storbritannien. Danske Markets är en division i Danske Bank A/S. Danske Bank A/S är auktoriserad av danska finansinspektionen och regleras i begränsad omfattning av brittiska finansinspektionen. Vid begäran tillhandahåller vi detaljuppgifter om brittiska finansinspektionens reglering. Copyright (C) Danske Bank A/S. Med ensamrätt. Denna publikation skyddas av upphovsrätten. Det är förbjudet att mångfaldiga hela eller delar av publikationen utan tillstånd.